

RAPORT ANUAL

2024

GRUPUL
MILVUS

Foto: Dan Dinu

VIZIUNE

Ne dorim o lume în care omul trăiește în echilibru cu natura,
o apreciază ca valoare fundamentală
și aceasta se reflectă în acțiunile fiecăruia.

MISIUNE

Ne dedicăm toată activitatea pentru a conserva patrimoniul
natural. Desfășurăm acțiuni de conservare a speciilor periclitate,
cercetare aplicată, conștientizare și educație,
monitorizare a respectării legilor care ocrotesc natura
și ne străduim să influențăm legislația de partea ei.

VALORI

Expertiză:

Din echipa noastră fac parte biologi și ecologi
cu experiență îndelungată în protecția naturii.

Credibilitate:

În luarea deciziilor, ne bazăm deopotrivă pe modelele de bună
practică și pe experiența proprie de pe teren.

Perseverență:

Suntem la fel de hotărâți în a ne urma misiunea ca
în momentul înființării organizației, în 1991.

CUPRINS

DESPRE NOI	2
PREFAȚĂ	4
SPECIA PERICLITATĂ A ANULUI	7
MUNCA NOASTRĂ ÎN CIFRE	8
ÎMPREUNĂ PENTRU NATURĂ - sponsorizări și donații	10
PĂSĂRI	14
Conservarea speciilor	14
Programe de monitorizare	20
Activități de inelare și tabăra de pe Grindul Chituc	24
MAMIFERE	26
Ursul brun	26
Râsul	27
AMFIBIENI ȘI REPTILE	27
Monitorizarea viperei de fâneță în Transilvania	27
BAZE DE DATE, ATLASE, APLICAȚIE MOBILĂ PENTRU DETERMINAREA PĂSĂRILOR	28
LEGISLAȚIE DE MEDIU ȘI WATCHDOG	34
INFORMARE ȘI CONȘTIENTIZARE	36
Cum ne-am făcut auziți	36
Evenimente publice	37
Educație ecologică	40
Centrul de Reabilitare a Animalelor Sălbatic	41
Concurs Internațional de Fotografie de Natură Milvus	42
PUBLIKAȚII ȘTIINȚIFICE	44
RAPORT FINANCIAR	46
VOCEA CELOR CARE NE SUSȚIN - aprecieri din partea comunității	47

AU CONTRIBUIT

Fotografii: fotografiile nesemnate fac parte din colecția proprie a Grupului Milvus și freepik.com.
Grafică și editare: kreatika.ro

Redactare și corectură: Papp D. Judith, Buslig Johanna, Fekete Zsuzsánna, Jánosi Dalma, Nagy Attila

PREFAȚĂ

Dragi cititori, membri, susținători și parteneri ai Grupului Milvus,

Anul 2024 a fost unul plin de reușite, dar totodată și provocări pentru Grupul Milvus. Într-un context în care, conservarea naturii devine o sarcină tot mai dificilă pentru noi din cauza reducerii oportunităților de finanțare și în ciuda unui an financiar extrem de dificil pentru asociația noastră, am reușit să continuăm activitățile esențiale și să obținem rezultate remarcabile. Acest lucru nu ar fi fost posibil fără sprijinul comunității – al partenerilor și susținătorilor noștri, al voluntarilor și a tuturor celor care încep să înțeleagă importanța muncii depuse de noi și celor care cred în misiunea noastră.

Unul dintre cele mai importante evenimente din acest an pentru conservarea naturii la nivel european a fost adoptarea Legii Restaurării Naturii în luna august 2024, un pas esențial pentru protejarea ecosistemelor pe termen lung. Deși, după 3 ani de negocieri, forma finală a legii a fost considerabil atenuată față de varianta inițială, aceasta rămâne un instrument crucial, care va influența strategiile de conservare în anii următori. Impactul său va fi resimțit direct și în viața noastră de zi cu zi, deoarece printre altele interzice reducerea zonelor verzi urbane și a suprafeței acoperite de coronamentul arborilor până în 2030 și prevede totodată și măsuri de extindere a spațiilor verzi din localități.

În ciuda dificultăților financiare, am avut curajul să lansăm un nou program „*Specia Periclitată a Anului*”, care își propune să asigure protecția unor specii emblematiche, precum șoimul dunărean, vânturelul de seară, dumbrăveanca sau dropia. Supraviețuirea pe termen lung a acestor specii periclită în vestul țării depinde în mare măsură de posibilitatea de a acționa constant pentru protecția lor, chiar și în lipsa unor finanțări specifice. Succesul acestui program depinde de sprijinul comunității, iar implicarea activă a oamenilor ne dă speranță că împreună putem acționa pentru binele acestor specii. Vă mulțumim dacă și voi vă implicați în program!

Acest raport reflectă munca și dedicarea echipei noastre, a susținătorilor și a voluntarilor care s-au implicat în proiectele noastre. Vă invit să descoperiți în paginile următoare rezultatele activității noastre din 2024 și să ne fiți alături în continuare pentru a proteja natura!

Papp Tamás
director executiv

Anul 2024 a fost unul deosebit de dinamic pentru Grupul Milvus, plin de provocări, așa cum ne-am obișnuit. Organizația noastră a trecut printr-o serie de transformări importante, în special în ceea ce privește structura sa internă. Conform strategiei adoptate anterior, am pus bazele unui Consiliu Director format din cinci membri și am constituit o nouă echipă de conducere. Ulterior, am efectuat și o reorganizare internă pentru a ne asigura că putem atinge obiectivele strategice stabilite. Nu este niciodată ușor să reorganizezi o echipă care a lucrat împreună mult timp, dar uneori schimbarea este necesară pentru a ne putea dezvolta și evolua. Ne străduim să gestionăm această tranziție cât mai bine posibil și avem încredere că Grupul Milvus continuă să meargă în direcția potrivită pentru îndeplinirea misiunii sale.

Deși, resursele financiare ale organizației au fost limitate în 2024, echipa și voluntarii noștri și-au continuat munca cu pasiune și dedicare pentru protecția păsărilor și a naturii. Am derulat în continuare activități de monitorizare pe termen lung, programe educaționale, îngrijirea animalelor sălbatice rănite și am încercat să intervenim activ în cât mai multe moduri pentru a ocroti natura. În acest sens, am colaborat atât cu instituții de stat, cât și cu sectorul privat și alte organizații neguvernamentale.

Toate acestea nu ar fi fost posibile fără echipa noastră dedicată, voluntarii noștri entuziaști și susținătorii noștri generoși. Încrederea și sprijinul vostru – fie că este vorba de timp, expertiză sau contribuții financiare – reprezintă fundamentul pe care putem construi un viitor mai verde și mai sustenabil. Privind spre viitor, rămânem la fel de implicați în consolidarea inițiativelor noastre și în depășirea provocărilor din domeniul conservării. Numai împreună putem proteja natura! Vă mulțumim pentru sprijinul neîntrerupt!

Fülöp Attila
președinte

Fülöp Attila, președinte Consiliu Director

Sunt biolog și ornitolog, cercetător științific la Universitatea Babeș-Bolyai (Cluj-Napoca, România) și la Universitatea din Debrecen (Ungaria). Am absolvit ecologia (BSc) și biologia (MSc) la Universitatea Babeș-Bolyai, iar titlul de doctor l-am obținut la Universitatea din Debrecen.

Sunt membru al Grupului Milvus din 2003. La început, m-am alăturat ca voluntar entuziast, pasionat de păsări. De-a lungul anilor, am activat și ca angajat, iar în prezent sunt membru al Consiliului Director. Deși lucrez în sfera academică, mă implic activ și în partea practică a ornitologiei și conservării naturii, fie ca voluntar, specialist sau membru al Consiliului Director.

Misiunea Grupului Milvus este esențială pentru societate. În secolul XXI, omul vede natura ca pe o resursă inepuizabilă, pe care o exploatează, și este din ce în ce mai deconectat de aceasta. Am uitat că facem parte din natură și că buna funcționare a ecosistemelor este esențială pentru propria noastră supraviețuire. Din păcate, prin acțiunile noastre, adesea ne îndepărtăm de acest principiu. De aceea, dincolo de legăturile mele personale cu Grupul Milvus, consider că activitatea organizațiilor de conservare, inclusiv a acestei organizații, este crucială pentru restabilirea conexiunii dintre oameni și natură și pentru protejarea biodiversității. Ca membru al Grupului Milvus, susțin acest demers în măsura în care îmi este posibil.

Vaida-Béla Erika

Întotdeauna mi-am dorit să lucrez pentru natură. Pregătirea mea de bază, în calitate de inginer silvic și cei 12 ani de activitate în domeniul silvic, m-au ajutat să pri-

CONSILIUL DIRECTOR

vesc conservarea naturii dintr-o perspectivă practică. Visul meu de a lucra efectiv în conservare a început să se concretizeze în anul 2000, când am devenit primul director de parc național din România, având șansa de a constitui și coordona prima echipă de management a Parcului Național Retezat.

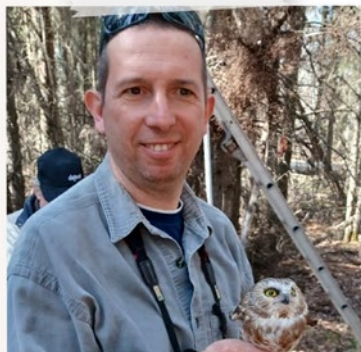
Între 2003 și 2011, am făcut parte din echipa WWF Programul Dunăre-Carpați, implicându-mă în proiecte legate de conservarea pădurilor și managementul ariilor protejate din țările carpatice. De-a lungul anilor, am avut oportunitatea de a colabora cu organizații internaționale precum Federația Europarc și WCPA Europa (Comisia Mondială pentru Aree Protejate a IUCN). În prezent, fac parte din echipa Propark, implicată în elaborarea Strategiei Grupului Milvus în perioada 2021-2023.

Am ales să mă alătur Consiliului Director al Grupului Milvus deoarece îmi pasă de viitorul acestei organizații. Grupul Milvus este una dintre cele mai serioase organizații de conservare din România, cu contribuții deosebite la protejarea biodiversității. Perioada dificilă prin

care trec majoritatea organizațiilor neguvernamentale în prezent afectează semnificativ domeniul conservării, dar Grupul Milvus trebuie să rămână activ, cu angajați și membrii profesioniști și pasionați, care să poată contribui la menținerea naturii în țara noastră. Sper, ca experiența mea legată de managementul organizațiilor neguvernamentale să ajute adaptarea Grupului Milvus la provocările pe care și le-a setat prin strategia organizațională.

Domahidi Zoltán

Sunt biolog, pasionat de conservarea naturii, cu peste 25 de ani de experiență în cercetarea și protecția faunei sălbatice. În ultimii 10 ani, am lucrat în domeniul cercetării și conservării păsărilor în regiunea boreală a provinciei Alberta, Canada. De asemenea, am o vastă experiență în identificarea mamiferelor, amfibienilor și plantelor. Abilitățile mele includ planificarea logisticii pentru monitorizări, colectarea datelor, analiza și prezentarea rezultatelor.

Am obținut diploma de master în biologie la Universitatea din Alberta, iar din 2021, sunt președintele Boreal Avian Research & Conservation Association (Edmonton, Alberta, Canada), unde coordonez activitățile de cercetare, conservare a păsărilor și educație.

Prin implicarea mea în Consiliul Director al Grupului Milvus, îmi doresc să aduc o perspectivă externă și să contribuie la dezvoltarea organizației prin experiența dobândită în străinătate. Grupul Milvus este una dintre cele mai vechi și competente organizații de conservare din România, care a reușit să evolueze, în ciuda sprijinului redus pentru ONG-urile de mediu din țară. Deși, timpul meu liber este limitat, mă bucur să mă implic în activitățile Grupului Milvus ori de câte ori revin acasă, iar unul dintre proiectele mele preferate a fost voluntariatul în programele educaționale.

Dénes Anna

Sunt doctorand la Școala Doctorală Biologie Integrativă a Universității Babeș-Bolyai și colaborator al Institutului Maghiar de Ecologie și Biologie, unde mă ocup de taxonomia și ecologia insectelor acvatice, în special a efemeropterelor.

De aproape 10 ani, sunt implicată în activitățile Asociației Grupul Milvus (monitorizări pe teren, muncă de birou, educație, tabere), ca voluntar. Am acumulat o mulțime de experiențe și am avut parte de momente de neuit datorită specialiștilor și membrilor Grupului Milvus, care au fost esențiale pentru dezvoltarea mea profesională.

Am învățat cât de important este să combini cercetarea cu implicarea civică și educația ecologică. De aceea, ca membru al Consiliului Director, îmi doresc să sprijin dezvoltarea asociației și să contribuie activ la proiectele sale de conservare și educație.

Cred cu tărie că un viitor durabil este posibil doar prin cunoaștere, empatie și muncă în echipă, valori care definesc și activitatea Grupului Milvus.

Faptul că fac parte din această echipă dedicată îmi oferă nu doar o motivație profesională, ci și satisfacția că particip concret la protejarea naturii.

Osváth Gergely

Sunt biolog și muzeograf la Muzeul de Zoologie al Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca și membru al Grupului de Cercetare în Ecologie Evolutivă. Mi-am obținut diploma de licență în biologie și masterul în ecologie la Universitatea Babeș-Bolyai, iar doctoratul l-am finalizat la Universitatea din Debrecen.

Contribui la atingerea obiectivelor Asociației Grupul Milvus prin experiența mea în cercetare și prin cunoștințele dobândite în gestionarea colecțiilor muzeale. Cred cu tărie că, colaborarea strânsă între cercetarea științifică și conservarea naturii este esențială pentru protejarea avifaunei și menținerea biodiversității.

Activitatea Grupului Milvus este importantă pentru mine, deoarece oferă oportunitatea de a proteja păsările și habitatele lor, implicând comunitatea în eforturile de conservare. Consider esențială educația tinerilor și formarea iubirii pentru natură, deoarece ei sunt viitorii apărători ai mediului. În tinerețe, am participat ca voluntar la taberele de inelare organizate de Grupul Milvus (la Glodeni și pe Grindul Chituc), precum și la alte activități dedicate cercetării și protecției păsărilor, cum ar fi tabăra de cercetare a migrației păsărilor din Dobrogea. Aceste experiențe au fost definitorii pentru dezvoltarea mea personală și profesională.

PROGRAMUL

SPECIA PERICLITATĂ A ANULUI

Grupul Milvus lansează programul „**Specia Periclitată a Anului**”, o inițiativă care reafirmă angajamentul nostru față de conservarea naturii. Obiectivul acestui program este să ne concentrăm, în fiecare an, pe protejarea unei specii periclitată, cu un accent special pe speciile emblematice pentru activitatea noastră, cum ar fi **șoimul dunărean, vânturelul de seară, dumbrăveanca, dropia, acvila țipătoare mică, popândăul sau vipera de fâneață**.

De ce este necesar un program focusat pe speciile periclităte?

Natura are nevoie de ajutorul nostru. Activitățile umane reduc în mod constant frumusețea și diversitatea lumii în care trăim. Deși, protecția naturii este o sarcină complexă și de amploare, credem că, împreună, putem încetini și chiar inversa acest declin. Pentru aceasta, trebuie să ne concentrăm asupra celor mai urgente și importante sarcini.

Dispariția unei specii, chiar și la nivel local, poate avea consecințe greu de anticipat. O astfel de pierdere reduce diversitatea naturii. Programul „Specia Periclitată a Anului” își propune să prevină astfel de pierderi prin:

- Activități practice de conservare: sprijinim supraviețuirea speciilor prin restaurarea habitatelor, amplasarea locurilor artificiale de cuibărit și programe de monitorizare.

- Educație și sensibilizare: creștem gradul de conștientizare asupra speciilor periclităte și împărtășim rezultatele bazate pe cercetări științifice.
- Acțiune comunitară: Încurajăm implicarea publicului prin voluntariat, donații sau sprijinirea campaniilor noastre.

Împreună pentru natură

Știm că eforturile noastre singulare nu sunt suficiente pentru a rezolva toate provocările legate de conservarea naturii, dar credem în puterea colaborării. Programul „Specia Periclitată a Anului” se adresează tuturor celor care doresc să contribuie la protejarea viitorului naturii.

Cum poți ajuta?

Participă la campaniile noastre: alătură-te evenimentelor noastre sau sprijină financiar programul. Promovează mesajul: fă cunoscut programul în rândul prietenilor și familiei tale.

Fii parte din schimbare: implică-te ca voluntar în activități, precum instalarea cuiburilor artificiale sau restaurarea habitatelor.

În 2025, ne vom concentra pe protecția primei specii selectate

– **dumbrăveanca**. Pentru mai multe informații, vizitează regulat site-ul nostru și urmărește-ne pe rețelele de socializare.

MUNCA NOASTRĂ ÎN CIFRE 2024

Dacă vrei
să te alături și tu
comunității noastre,
devino membru
susținător Milvus!

**Scanează
aici:**

Bazele noastre de date
s-au îmbogățit cu

237.681

de observații,
colectate din

1.575

comune
din

42

de județe

5.302

de elevi implicați în activități
de educație ecologică

179

de voluntari au participat la
activitățile noastre

2.355

de persoane au descărcat
aplicația mobilă gratuită
pentru determinarea păsărilor

129

de donatori au apreciat munca
noastră și ne-au ajutat în
continuarea activităților

Am
îngrijit

146

de animale rănite și am oferit
asistență telefonică în aproximativ

2.000

de cazuri de
urgență

Am
inelat

15.674

de
păsări

40

de companii ne-au acordat încrederea lor și au
susținut financiar activitățile noastre

RECUNOAȘTERE PENTRU ACTIVITATEA DE CONSERVARE A NATURII

Colegul nostru, **Attila Nagy** a fost premiat pentru activitatea sa de peste două decenii în domeniul conservării naturii și pentru eforturile depuse pentru protejarea populației de dropii din Salonta. **Placheta Pro Natura**, înființată în 1974, a fost înmănată în cadrul unei ceremonii în Budapesta de către **András Rácz**, secretar de stat pentru protecția naturii din cadrul Ministerului Agriculturii din Ungaria.

ÎMPREUNĂ PENTRU NATURĂ: SPONSORIZĂRI ȘI DONAȚII

Încheiem un an dificil, marcat de evenimente politice, în care schimbările legislative de la sfârșitul anului 2023 au influențat deciziile filantropice din acest an. Una dintre aceste modificări, intrată în vigoare în 2024 prevede, că sponsorizările către ONG-uri nu mai pot fi deduse din impozitul pe veniturile microîntreprinderilor.

Deoarece organizațiile neguvernamentale de natură nu beneficiază de sprijin din partea statului, toate activitățile noastre sunt susținute exclusiv prin proiecte și sprijinul comunității (sponsorizări, donații). Cum liniile de finanțare și fondurile disponibile pentru proiecte se reduc drastic de la un an la altul, menținerea unei echipe de profesioniști pe termen lung și desfășurarea unor activități independente de proiecte, reprezintă reale provocări.

Din fericire, sprijinul din partea societății este tot mai consistent, iar pentru noi este o mare bucurie să vedem că valorile și obiectivele noastre sunt împărtășite de un număr tot mai mare de oameni.

Vă mulțumim pentru susținerea financiară oferită până acum! Fără ajutorul vostru, nu am fi reușit să depășim momentele dificile și să continuăm multe dintre activitățile esențiale, pentru care nu avem finanțare prin proiecte.

Alătură-te și tu eforturilor noastre!

Fie că alegi să faci o donație sau o sponsorizare, să devii voluntar sau să ne susții prin promovarea cauzei noastre, fiecare sprijin contează. Împreună, putem face o diferență reală pentru natură!

Ne poți ajuta și tu: <https://milvus.ro/donatii/>

SPONSORIZĂRI ȘI CONTRIBUȚII INDIVIDUALE

**340.435
lei**

86,11%

Sponsorizări de la persoane juridice

2,97%

Donații de la persoane fizice

7,37%

Redirecționare 3.5%

2,89%

Galantom

0,66%

Cotizație membru

BAUPARTNER
BAUTECHNIK

Alți sponsori:

ADONIS IMPORT EXPORT SRL
CONSULT COMPANY IMPEX SRL
SABRA GROUPS SRL
VITALMOTOR SRL
HRISTIANA SRL
INEJ COM SRL

KOPI TRANS LOGISTIK SRL
AUTO COM TOTAL SRL
KREATIV FUN SHOP SRL
GENPACT ROMANIA SRL
TRANSILVANIA IMPACT IMPORT EXPORT SRL

Galantom

DE 10 ANI
PENTRU OAMENI

În 2024, ne mândrim cu cinci galantomi care, prin generozitatea lor, și-au dăruit Ziua de Naștere organizației noastre, reușind să strângă aproximativ 10.000 de lei pentru activitățile Grupului Milvus.

Platforma Galantom a fost dezvoltată de Asociația OneKind și Asociația People for Sport pentru a oferi oamenilor binevoitori din România posibilitatea de a susține cu ușurință cauzele în care cred. Prin această platformă, oricine poate strânge donații din cercul său personal – familie, prieteni, colegi, apropiați din social media – și astfel poate sprijini proiectele ONG-urilor care aduc schimbări pozitive în comunitate.

Dacă și tu vrei să împărtășești ce ai mai bun cu cei dragi, poți folosi această oportunitate pentru a susține proiectele noastre și, implicit, natura înconjurătoare. Pe galantom.ro, îți poți încuraja prietenii care vor să îți cumpere un cadou de ziua ta să facă, în schimb, o donație pentru una din cauzele noastre care îți sunt aproape de suflet. Principiul este simplu și vechi de când lumea: „Dar din dar se face Rai”.

Aici poți consulta cauzele Grupului Milvus:
<https://milvus.galantom.ro/>

Ce trebuie să faci? Contactează-ne la
office@milvus.ro

CAMERA WEB DE LA CUIBURILE DE BERZE DIN DUMBRĂVIOARA

De ani de zile, Grupul Milvus operează camere web la două cuiburi de berze din Dumbrăvioara (județul Mureș), oferind iubitorilor de natură ocazia de a urmări îndeaproape viața acestor păsări. Anual, mii de persoane se conectează pentru a descoperi momentele speciale din căminul berzelor.

Anul acesta, însă, una dintre camere s-a defec-tat după doar două săptămâni de funcționare. Cu sprijinul comunității iubitorilor de berze, am reușit, în timp record – doar două săptămâni – să achiziționăm și să instalăm o nouă cameră la cel mai vechi cuib monitorizat din Dumbrăvioara, cunoscut și sub numele de „satul berzelor”. Mulțumim tuturor celor care au donat și au făcut posibil acest lucru! A fost un efort comun și dorim să ne arătăm recunoștința tuturor iubitorilor de berze care au contribuit la achiziționarea camerei, dar și firmei Oracler, dlui Deák Attila, care a montat noua cameră, dlui Bartha László, custode de barză din Dumbrăvioara și companiei de electricitate DEER (Distribuție Energie Electrică România).

CERCUL DONATORILOR MUREȘ, 2024

Cercul Donatorilor este o inițiativă prin care oamenii generoși se reunesc pentru a sprijini cauze sociale și de mediu prin donații și sponsorizări. Evenimentele organizate sub acest concept creează un cadru interactiv în care organizațiile își prezintă proiectele, iar donatorii decid pe loc ce inițiative doresc să susțină. Prin acest model de filantropie participativă, Cercul Donatorilor nu doar că mobilizează resurse financiare pentru cauze importante, dar și consolidează o comunitate de oameni implicați, care cred în schimbare pozitivă. Fiecare contribuție, indiferent de mărime, aduce un impact real și ajută la dezvoltarea unor proiecte durabile.

La evenimentul organizat de Fundația Comunitară Mureș din acest an au fost prezentate trei proiecte esențiale pentru comunitatea locală, printre care și proiectul Grupului Milvus. Proiectul nostru intitulat „Zile Familiale în Natură alături de Grupul Milvus” are un puternic rol de conștientizare și educare, desfășurând anul următor activități sezoniere dedicate familiilor din județul Mureș.

Ne bucurăm că am reușit să mobilizăm și să sensibilizăm donatorii, care au susținut cauza noastră cu o sumă de două ori mai mare decât cea pe care ne-am propus-o inițial. Această generozitate ne încurajează să continuăm misiunea noastră de protejare a naturii și de educare a comunității!

Cercul de Donatori
MUREȘ

PĂSĂRI

CONSERVAREA SPECIILOR

În ultimele decenii, habitatele multor specii au suferit schimbări majore, iar în cele mai multe cazuri, ariile lor tradiționale de răspândire s-au redus drastic. Din păcate, nu este posibil să elaborăm și să implementăm planuri de conservare pentru fiecare specie aflată în declin. De aceea, am stabilit o listă de priorități.

În numeroase cazuri, protejarea acestor specii se poate realiza doar prin conservarea habitatului lor. Astfel, odată cu speciile-țintă, pot fi protejate și alte specii de animale și plante care trăiesc în aceleași zone. Acesta este motivul pentru care le numim specii-umbrelă.

Și în acest an, am participat la mai multe programe internaționale de conservare a speciilor și ne-am străduit să asigurăm continuitatea proiectelor și activităților similare începute în anii precedenți.

În cele ce urmează, prezentăm speciile pentru care Grupul Milvus implementează programe de conservare și activitățile desfășurate în anul 2024.

VÂNTURELUL DE SEARĂ

Este o specie de pasăre răpitoare, migratoare de cursă lungă, care cuibărește în colonii, ocupând de regulă cuiburile părăsite ale speciilor de ciori. La nivelul UE, România găzduiește cea mai numeroasă populație cuibăritoare, iar toamna, deasupra țării noastre trece în migrație cea mai semnificativă parte a întregii populații globale. România are, așadar, o mare responsabilitate în privința conservării speciei pe termen lung.

în județul Bihor am amplasat 10 noi cuiburi artificiale;

în județul Arad, am verificat 80 de cuiburi artificiale instalate anterior, din care 35 au necesitat lucrări de reparare, renovare, respectiv unele au fost schimbate;

împreună cu colegii noștri din Ungaria, Serbia și Slovacia, am continuat monitorizarea locurilor de aglomerare de toamnă a vânturelului de seară în Banat și Crișana. Între august și octombrie, pe parcursul a 7 zile de teren, am numărat aproape 6.000 de vânturei de seară;

voluntarii noștri joacă un rol important în activitățile noastre de conservare a vântureilor de seară, le mulțumim și pe această cale pentru implicarea lor în monitorizarea locurilor de aglomerare de toamnă a vânturelului de seară în Banat și Crișana!

DROPIA

Cea mai mare pasăre zburătoare din Europa, în ultimul secol a ajuns în pragul dispariției din fauna României. În prezent, singura populație viabilă - de 40-50 de dropii - din țară se găsește în zona de graniță, între municipiul Salonta și localitatea învecinată Mezögyán (Ungaria). Faptul că este o populație atât de mică o face și mai vulnerabilă, iar conservarea ei pe termen lung necesită mai multe măsuri concrete de protecție.

am efectuat activități de monitorizare în teren timp de 20 de zile;

în acest an nu am găsit urme certe care să dovedească cuibărirea dropiei, doar am avut cunoștințe despre două femele posibil cuibăritoare și în câteva ocazii am observat comportament nupțial (rotit) la dropii;

în luna ianuarie am observat un număr record (77) de dropii la Salonta între care și un exemplar dotat cu transmitător și altul inelat în Ungaria. În decembrie am găsit un alt habitat de iernare, cu până la 44 de exemplare, nu departe de Oradea.

ȘOIMUL DUNĂREAN

Șoimul dunărean este o pasăre răpitoare tipică pentru habitatele deschise, de stepă. În România specia cuibărește doar în zona vestică de câmpie, în Dobrogea și izolat în sudul țării. Una dintre prăzile sale preferate este popândăul, o specie protejată, care trăiește pe pajiști. Grație eforturilor de conservare din Ungaria și cuiburilor artificiale instalate de Grupul Milvus în urmă cu un deceniu, șoimul dunărean a revenit în Câmpia de Vest, și de atunci populația a crescut spectaculos.

 ca de obicei, fiecare cuib cunoscut de noi, atât artificial cât și natural, a fost verificat cel puțin o dată, iar cele ocupate de șoimi dunăreni de două ori;

 în cele 46 de cuiburi ocupate de șoimi, care e un nou record, s-au înregistrat doar 30 de cuibăriri cu succes, care reprezintă o rată destul de scăzută față de anii anteriori;

 101 pui au ajuns la vârsta de a părăsi cuibul;

 extinderea populației este confirmată de faptul că, în acest an, pentru prima dată, o pereche de șoimi a încercat să cuibărească în județul Satu Mare, folosind o platformă de cuibărit montată pe un copac;

 pe lângă lăzile de aluminiu amplasate pe stâlpii de înaltă tensiune, două perechi au reușit să cuibărească cu succes în cuiburi de crengi construite pe stâlpi similari, de mai bine de un deceniu acestea fiind primele cuibăriri reușite în astfel de locuri.

DUMBRĂVEANCA

Este o specie caracteristică habitatelor deschise cu arbori. În ultimele decenii, populațiile de dumbrăveancă s-au diminuat dramatic sau chiar au dispărut din nordul și vestul Europei. Așadar, conservarea populațiilor din Bazinul Carpatic are un rol crucial în perpetuarea speciei pe plan european, iar o bună cunoaștere a cerințelor de habitat și a factorilor periclitanți este indispensabilă. În acest sens, continuăm activitățile de conservare și monitorizare a acestei specii în Câmpia de Vest.

 în 2024 am reușit să monitorizăm în perioada de reproducere 378 de cuiburi artificiale, care au rezistat intemperiilor și vandalismului;

 în 121 de cuiburi artificiale au cuibărit dumbrăveance;

 grație suportului financiar Betfair Romania Development, am comandat 30 de cuiburi artificiale rezistente pe termen lung la condițiile meteorologice, care vor fi amplasate la începutul anului următor.

ACVILA DE CÂMP

Acvila de câmp este una dintre speciile care au suferit un declin semnificativ la nivel mondial, fiind totodată inclusă în Lista Roșie a României ca specie „critic periclitată”. În jurul anilor 1970, specia a dispărut în totalitate din România și a fost nevoie de 50 de ani să cuibărească din nou pe teritoriul țării noastre.

 după identificarea primului cuib de acvilă de câmp în anul 2016 de către ornitologii Grupului Milvus, în acest an am reușit să localizăm un record de 9 teritorii, în zona vestică a României, în care s-a dovedit prezența speciei, respectiv cel puțin 4 pui care au zburat cu succes din cele trei cuiburi găsite;

 am intervenit la întărirea unui cuib din județul Arad, prin amplasarea unui suport metalic.

ACVILA DE MUNTE

Acvila de munte, pasărea de pe stema României este cea mai mare pasăre răpitoare din Munții Carpați. Scopul programului este cercetarea speciei și monitorizarea succesului de cuibărit în România. Programul este derulat în parteneriat cu Clubul de Ecologie și Turism Montan Albamont.

am verificat 16 teritorii în Munții Apuseni și Carpații Orientali;

în perioada de cuibărire, în cazul a 8 perechi, pasărea adultă a fost observată în cuib;

după mai mulți ani de muncă, a fost publicat volumul „The Golden Eagle Around the World”, o lucrare amplă, care reunește contribuțiile a 175 de autori care își împărtășesc rezultatele actuale ale cercetărilor despre această specie. Un capitol este dedicat situației acvilei de munte în România, fiind redactat de membrii Grupului Milvus, bazându-ne pe datele colectate de-a lungul celor 25 de ani de când derulăm acest program de monitorizare.

BARZA ALBĂ

Barza albă este un vecin plăcut și familiar în peisajul rural, iubit nu doar de ornitologi, ci și de oamenii pasionați de natură. Specia este adesea folosită ca indicator pentru a evidenția problemele din natură, în special pierderea zonelor umede, modificările practicilor agricole, precum și schimbările climatice.

au fost monitorizate 67 de cuiburi de barză în Transilvania;

am inelat 215 de pui în 62 de cuiburi din 3 județe (jud. Cluj, Mureș, Harghita);

am gestionat funcționarea a 2 camere web la cuiburi de barză din Dumbrăvioara (jud. Mureș);

am facilitat montarea a 8 suporturi de cuiburi de barză.

Inelarea berzelor are loc cât timp aceștia se află încă în cuib

REINTRODUCEREA ZĂGANULUI ȘI CONSOLIDAREA POPULAȚIEI DE VULTURI NEGRI DIN BULGARIA

În cadrul proiectului internațional Bearded Vulture LIFE, lansat la 1 august 2023, Grupul Milvus activează alături de șase parteneri din Bulgaria și un partener din Olanda. Proiectul, coordonat de Green Balkans, se desfășoară pe o perioadă de șapte ani și are ca obiectiv principal reintroducerea zăganului (*Gypaetus barbatus*) în Bulgaria, precum și consolidarea populației de vulturi negri (*Aegypius monachus*) recent reintroduși în această țară.

Contribuția noastră constă în identificarea, tratamentul și eliberarea exemplarelor de vulturi slăbite sau rănite care ajung pe teritoriul României. În plus, echipa Grupului Milvus întocmește un studiu de fezabilitate pentru a analiza condițiile ecologice, riscurile și posibilitățile unei eventuale reintroduceri a vulturilor și în România. Pe baza acestor evaluări, se va elabora o strategie pe termen lung, care va contura pașii necesari pentru implementarea unui astfel de program.

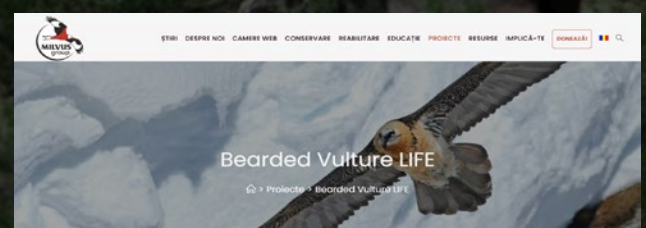
Unul dintre rezultatele majore ale proiectului este faptul că, în decursul acestor șapte ani, Grupul Milvus va iniția primele demersuri practice pentru reintroducerea vulturilor în România, contribuind astfel la refacearea populațiilor acestor specii emblematice în țară.

Echipa a monitorizat în mod regulat mișcările vulturilor negri echipați cu emițătoare, iar atunci când păsările au ajuns în România, verificările s-au intensificat.

Un caz notabil a fost detectarea unei infracțiuni împotriva unui vultur negru numit Fremuth, care a fost salvat și transportat la Centrul de Reabilitare și Reproducere a Faunei Sălbatică Green Balkans, Bulgaria (GB WRBC). Cazul este încă în instanță. De asemenea, la sfârșitul anului 2024, a fost găsită în România o altă pasăre răpitoare monitorizată în cadrul proiectului, un codalb. Cauza morții nu a putut fi determinată, testele efectuate nefiind concludente.

A fost demarată colectarea datelor pentru Studiul de Fezabilitate privind reintroducerea vulturilor în România. Pentru a consolida capacitatea echipei noastre în domeniul reproducerii, îngrijirii și reintroducerii vulturilor, am vizitat de mai multe ori locuri de eliberare a vulturilor și centrul de reproducere din Bulgaria (WRBC).

Grupul Milvus a dezvoltat o pagină dedicată proiectului, unde sunt publicate evenimentele mai importante.

PROGRAME DE MONITORIZARE

Schimbările ce au loc în agricultură și silvicultură, proiectele de infrastructură, turismul și schimbările climatice pot avea efecte semnificative asupra speciilor de animale și plante, și habitatelor lor. De aceea, este esențială monitorizarea schimbărilor la nivelul populațiilor. Aceasta permite o detectare promptă a scăderii populațiilor și ajută în elaborarea măsurilor adecvate de conservare. Scopul recensămintelor naționale și ale programelor de monitorizare este de a aduna informații de pe teritoriul României în ceea ce privește: distribuția speciilor, efectivele, precum și schimbările populaționale. Suntem coordonatorii, respectiv participanții mai multor programe naționale de monitorizare.

MONITORIZAREA EFECTIVELOR DE IERNARE ALE CIUFULUI DE PĂDURE

În cadrul Programului de monitorizare a ciuflor de pădure colectăm informații despre tendințele populațiilor de ciufi care iernează în țara noastră. Începând din 2015, participanții-voluntari caută aglomerări de ciufi în localități prestabilite conform unei metodologii standard. Pe lângă numărarea exemplarelor găsite, se notează și potențialii factori periclitanți.

În sezonul de iarnă 2023-2024:

- 42 voluntari au efectuat observații în 71 de localități din 16 județe;
- s-au identificat aglomerări în 48 de localități, unde au fost numărați un total de 1.378 de ciufi de pădure;
- cel mai mare număr de indivizi observați într-un singur loc de adunare a fost de 241 în localitatea Turnu, județul Arad.

RECENSĂMÂNTUL DE IARNĂ AL PĂSĂRILOR DE APĂ (MIDWINTER)

Recensământul de iarnă al Păsărilor de Apă este un program internațional, organizat în fiecare an, la mijlocul lunii ianuarie, în cadrul căruia specialiști din toate colțurile lumii efectuează numărători simultane a păsărilor de apă, în cele mai importante zone umede. Datele diferitelor țări sunt prelucrate de către organizația [Wetlands International](#). Numărul mare de date, acumulate pe o durată mai lungă de timp, oferă o imagine clară cu privire la populațiile speciilor acvatice care iernează la noi. Aceasta ne permite să detectăm din timp schimbările de efective, să semnalăm problemele și să intervenim, atunci când este necesar, cu măsuri de conservare. Acest program este derulat în parteneriat cu Societatea Ornitologică Română.

- au fost înregistrate 1.117.611 de păsări, dintre care 1.040.265 de păsări acvatice;
- 189 de persoane au efectuat recensământul, în 526 de zone umede;
- am observat 190 de specii din care 101 au fost specii acvatice;
- cele mai comune trei specii observate au fost rața mare (292.272 exemplare), lișița (165.314 exemplare) și rața mică (55.137 exemplare);
- în comparație cu anul precedent, numărul total de păsări acvatice a fost mai mare.

MONITORIZAREA EFECTIVELOR DE IERNARE ALE PĂSĂRILOR RĂPITOARE

Acest program, bazat tot pe voluntariat, are ca scop urmărirea schimbărilor la nivelul populațiilor păsărilor răpitoare care iernează în România. Acesta reprezintă unul dintre cele mai longevive programe, pe care l-am inițiat încă în anul 2006.

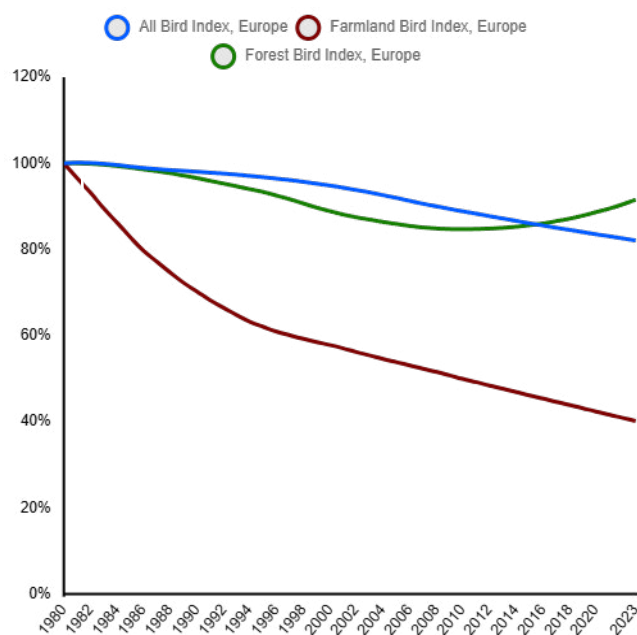
Șorecarul comun - cea mai comună răpitoare din țară

Sezonul de iarnă 2023-2024:

- 81 de voluntari din 15 județe au efectuat ieșiri pe teren, observând răpitoarele diurne pe 67 de transecte. Pe 29 de transecte observațiile au fost realizate o singură dată, iar pe 38 de două ori;
- au fost observate 2.347 de păsări răpitoare, făcând parte din 15 specii, respectiv 48 de exemplare de sfrâncioc mare, specie care deși nu este pasăre răpitoare, se monitorizează tot în cadrul acestui program;
- cele mai abundente specii observate au fost: șorecarul comun (1.659 exemplare), vânturelul roșu (410 exemplare), eretele vânat (96 exemplare). Am avut câteva semnalări de specii sporadice cum ar fi acvila de munte, acvila țipătoare mare, șoimul de iarnă.

MONITORIZAREA PĂSĂRILOR COMUNE

Programul Monitorizarea Păsărilor Comune evaluează starea generală a naturii, analizând prin observații de lungă durată și pe o scară teritorială largă, speciile comune. Observatorii-voluntari parcurg în fiecare an, timp de două zile, o suprafață de 2x2 km și notează păsările văzute sau auzite, în 10 puncte distincte. Programul este coordonat de Societatea Ornitologică Română în parteneriat cu Asociația Grupul Milvus. Datele sunt centralizate la nivel european de către European Bird Census Council (EBCC) în cadrul proiectului Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS).

Tendințe cumulative ale populațiilor de păsări din Europa (1980–2023): din habitate de pădure (verde), terenuri agricole (roșu) și în total (albastru).

- 45 de observatori au monitorizat 64 de cva-drate;
- pentru un număr de 159 de specii au fost calculate tendințe populaționale;
- indicele compozit al speciilor de habitate agricole și habitate deschise își continuă declinul.

MONITORIZAREA SPECIILOR NOCTURNE DIN HABITATE DESCHISE ȘI SEMIDESCHISE

Programul are ca scop monitorizarea mai multor specii caracteristice habitatelor deschise și semideschise, care cuibăresc în țara noastră și pot fi detectate îndeosebi noaptea, precum: cristelul de câmp, caprimulgușul, ciușul sau pasărea ogorului. De regulă, este un program derulat din fonduri proprii, pentru care uneori găsim oportunități de finanțare.

Populația de cristel de câmp este în scădere conform Listei Roșii a Păsărilor din România și astfel a fost încadrat în categoria de vulnerabil (VU).

- 16 voluntari au colectat date despre 27 de specii din 11 de cvadrate;
- speciile de păsări cele mai răspândite au fost ciușul (56 de observații), privighetoarea (50 observații), ciuful de pădure (38 de observații) și cristelul de câmp (30 de observații).

RECENSĂMÂNTUL DE IARNĂ AL PESCĂRELULUI NEGRU

Unul dintre cele mai vechi programe de monitorizare ale asociației noastre este recensământul pescărelului negru din Defileul Superior al Mureșului. Pescăreii negri cuibăresc de-a lungul pâraielor montane curate, iar pe timpul iernii coboară la aval. Fluctuațiile la nivelul populațiilor acestei specii ne pot indica schimbarea gradului de naturalitate a apelor montane. Programul a început să se extindă, iar monitorizările au început să fie efectuate și pe alte râuri din țară.

- recensământul de pescărel negru a fost organizat pe 12 râuri/pâraie, împărțit pe 26 de secțiuni;
- 94 de participanți au observat 283 de pescărei negri pe un traseu de 198 km.

ACTIVITĂȚI DE INELARE ȘI TABĂRA DE PE GRINDUL CHITUC

Inelarea păsărilor este o metodă fundamentală de cercetare, care ne oferă informații valoroase despre migrație, inclusiv rutele urmate, durata călătoriei, starea fiziologică a păsărilor înainte de plecare, locurile de popas și iernare, dispersia și longevitatea speciilor. Pe lângă importanța sa științifică, această activitate joacă un rol semnificativ în educația ecologică, oferind voluntarilor și vizitatorilor ocazionali la aceste evenimente, o oportunitate unică de a înțelege mai bine viața păsărilor.

Procesul de inelare presupune amplasarea unui inel de aluminiu și/sau a unui inel colorat din plastic, fiecare având un cod unic de identificare. În timpul acestui proces, păsările sunt măsurate și se înregistrează date relevante din punct de vedere științific. Iar după aceste măsurători, ele sunt eliberate. Inelul permite recunoașterea individuală a păsării în cazul unei recapturări sau observații ulterioare, contribuind astfel la o mai bună înțelegere a comportamentului migrator și a dinamicii populațiilor.

De la înființare, Grupul Milvus a devenit cea mai activă organizație din România în domeniul inelării păsărilor. Din 1993, organizăm aproape anual tabere de inelare, cea mai importantă tabără devenind Tabăra de pe Grindul Chituc.

În anul 2024, inelatorii afiliați asociației au inelat 2.355 de păsări în cadrul diferitelor programe de conservare, educație ecologică și de reabilitare a păsărilor rănite. Cele mai multe păsări inelate dintre acestea erau pițigoi mari (*Parus major*, 389 exemplare), berze albe (*Ciconia ciconia*, 351 exemplare), pitulici mici (*Phylloscopus collybita*, 241 exemplare) și pițigoi albaștri (*Cyanistes caeruleus*, 164 exemplare). În cadrul acestor inelări am marcat cu inele ornitologice în total 90 de specii.

ÎNCĂ UN SEZON DE INELARE PE GRINDUL CHITUC!

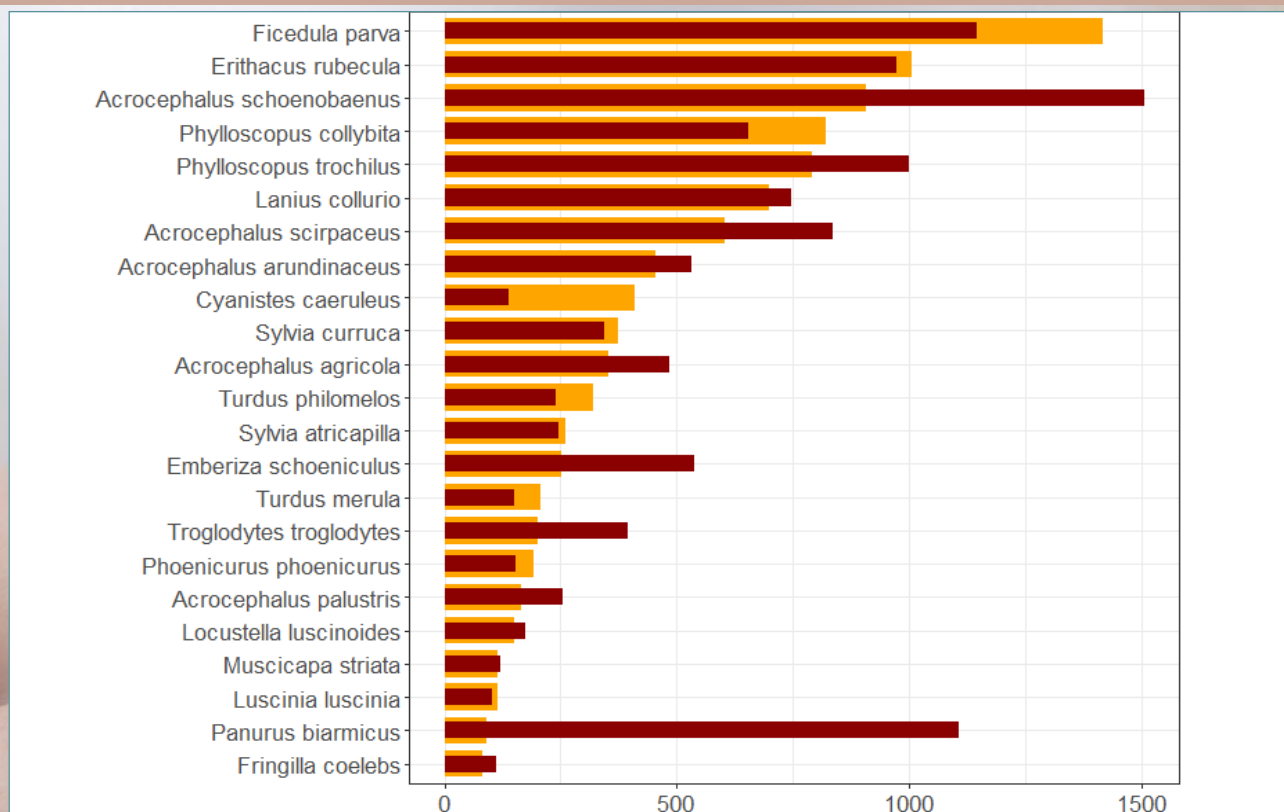
După ce în toamna anului 2023 am doborât toate recordurile anterioare ale taberei, putem considera sezonul actual unul mai tipic: am încheiat a unsprezecea toamnă consecutivă de inelare cu un număr total de 13.319 păsări inelate, un număr relativ apropiat de media anilor anteriori.

Anul acesta am inelat cu 19% mai puține exemplare de muscari mici (*Ficedula parva*), cea mai abundentă specie a taberei, comparativ cu mediana* anilor 2014-2023; la fel și în cazul pitulicii mici (*Phylloscopus collybita*), a cărei captură din acest an a fost cu 21% mai mică decât mediana multianuală a speciei. Pe plan opus, captura de lăcar mic (*Acrocephalus schoenobaenus*) a depășit cu 66% mediana multianuală, iar cea de pitulici fluierătoare (*Phylloscopus trochilus*) a fost mai mare cu 26%, comparativ cu mediana anilor anteriori.

Pe parcursul anului, am primit informații despre patru exemplare inelate de noi și recapturate în străinătate: o pitulice fluierătoare a fost recapturată lângă Murmansk, Rusia, un lăcar de stuf și o presură de stuf (*Emberiza schoeniclus*) au fost recapturate în Israel și o altă presură de stuf a fost recapturată în Parcul Național Tuzlivski Lymany din Ucraina. Noi la rândul nostru am recapturat o pitulice mică inelată în martie 2023 în Ierusalim.

* În cazurile în care captura unor specii prezintă o fluctuație foarte mare între ani, pentru interpretarea datelor este mult mai informativ să folosim mediana în loc de media aritmetică. Mediana, spre deosebire de medie, nu este supusă influenței valorilor foarte mari sau foarte mici dintr-o serie de numere.

Numărul de exemplare inelate în 2024 (bare roșii), comparat cu mediana anuală a celor mai comune specii din perioada 2014-2024 (bare portocalii).

La fel ca în anii anteriori, am reușit să capturăm exemplare care aparțin unor specii rar observate pe teritoriul României. Astfel, lista de specii rare din acest an a debutat cu un lăcar nordic (*Acrocephalus dumetorum*), continuând cu o pitulice de munte (*Phylloscopus bonelli*), o pitulice de Himalaya (*Phylloscopus humei*), două pitulici cu târțiță galbenă (*Phylloscopus proregulus*), o presură mică (*Emberiza*

rustica) și un mărăcinar siberian (*Saxicola maurus*).

Activitatea taberei de inelare din 2024 a fost asigurată de peste 100 de voluntari, cărora le suntem profund recunoscători. Mulțumim Administrației Rezervației Biosferei Delta Dunării pentru excelența colaborare, și sperăm că vor continua să fie partenerii noștri și în viitor.

(a.) Lăcar nordic (*Acrocephalus dumetorum*), (b.) presură mică (*Emberiza rustica*), (c.) pitulice de Himalaya (*Phylloscopus humei*), (d.) pitulice de munte (*Phylloscopus bonelli*), (e.) mărăcinar siberian (*Saxicola maurus*) și (f.) pitulice cu târțiță galbenă (*Phylloscopus proregulus*).

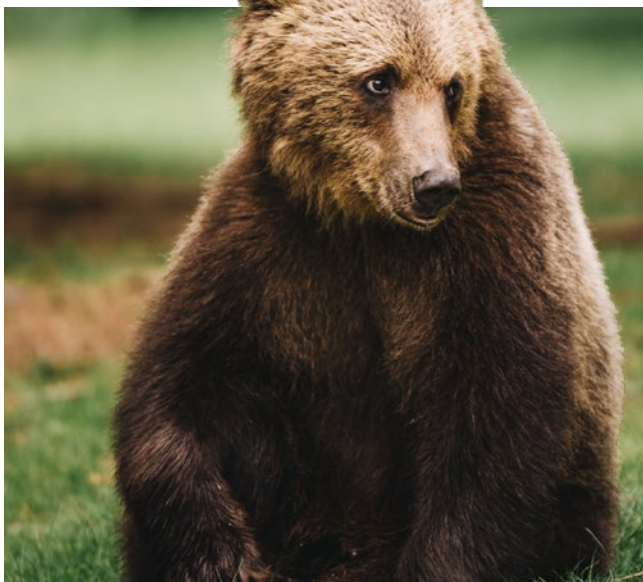

Pui orfan de urs

MAMIFERE

URSUL BRUN

La nivelul societății circulă o sumedenie de mituri și informații eronate referitoare la urși, iar acestea influențează în mod negativ acceptanța socială a speciei, îngreunând conservarea ei. În România există puține informații științifice credibile despre urși, ceea ce ridică semne de întrebare cu privire la eficacitatea și rezultatele activităților de conservare sau de management. În același timp, însă, specia e amenințată de pericole reale, cum ar fi dezvoltarea infrastructurii de transport (de exemplu, autostrăzi), care deteriorează și fragmentează întinsele habitate de care au nevoie urșii.

pe parcursul a două intervenții separate, am salvat și predat un total de 3 pui de urs de câteva luni Centrului de Reabilitare Bear Again din Bălan. Puii vor petrece mai mult de un an în Centru, în compania altor pui orfani, fără a întâlni vreodată oameni. Ei vor fi apoi eliberați;

am instalat și donat 2 garduri electrice crescătorilor de animale (ciobani) afectați de urși din apropierea satului Maiad de pe Valea Nirajului și din apropierea localității Hodac de pe Valea Gurghiului. De asemenea, am oferit fermierilor sfaturi practice în ceea ce privește instalarea și operarea gardurilor electrice pentru ca acestea să fie eficiente împotriva urșilor pe termen lung;

articolul nostru științific a fost publicat în revista de specialitate Nature Conservation. Publicația "Brown bear occurrence along a proposed highway route in Romania's Carpathian Mountains" detaliază rezultatele cercetării noastre de teren (prin utilizarea capcanelor de păr montate pentru urși) efectuate în anii 2014, 2017 și 2020 de-a lungul traseului autostrăzii planificate Tîrgu Mureș - Iași (A8), între satele Ditrău și Leghin. Sub același titlu, rezultatele acestei cercetări au fost prezentate și la conferința științifică internațională despre urși, organizată de IBA (International Association for Bear Research and Management) în Edmonton, Canada;

am fost protagoniștii a două filme documentare: am apărut în episodul despre România al serialului Terra X Faszination Erde, care rulează pe canalul german ZDF de peste 20 de ani, respectiv în episodul despre urși al primului sezon din Dr. S.O.S - Urgență în sălbăticie, care rulează pe Spektrum TV în Ungaria.

Finanțatorii proiectelor de cercetare a ursului și râsului:

RÂSUL

Alături de ursul brun și lupul, râsul este a treia specie de carnivor mare din România. Spre deosebire de celelalte două specii, râsul nu face obiectul unor debateri publice, deoarece nu provoacă daune agricole, iar vânătoria sa nu aduce beneficii financiare semnificative. Interesul redus pentru această specie a făcut ca râsul să fie cel mai puțin cunoscut carnivor mare din România. Practic, nu există informații despre nevoile de bază ale speciei sau despre factorii care amenință populația din România.

În cursul anului 2024, programul nostru privind râsul eurasiatic a avut 20 de camere cu senzori de mișca-

re active pentru un total de 4.957 de zile, cu scopul de a strânge materiale video pentru un scurtmetraj educativ despre râs și pentru a identifica potențiale viitoare locații de capturare a râșilor în vederea începerii unui studiu de telemetrie (monitorizare cu ajutorul zgârzilor GPS). Pe parcursul anului, camerele au înregistrat un total de 26 de clipuri cu râs.

AMFIBIENI ȘI REPTILE

Activitățile noastre au ca scop general asigurarea supraviețuirii pe termen lung a speciilor de amfibieni și reptile din România. Astfel, de-a lungul anilor, am propus zeci de arii naturale protejate pentru a fi incluse în rețeaua Natura 2000, am participat la inventarii de specii ocrotite și la realizarea planurilor de management, ce includ și aceste grupe, am inițiat prima bază de date de tip citizen science la nivel național care colectează date de distribuție și abundență exclusiv pentru amfibieni și reptile ([OpenHerpMaps](#)). Suntem inițiatori și administratori a mai multor grupuri și pagini de popularizare pe rețelele de socializare ([Herping Romania](#), [Trachemys Adoption](#)).

În 2024 am contribuit la două articole științifice noi despre termoreglarea reptilelor (a se vedea lista de articole). Tot în acest an am participat cu 5 prezentări și 1 poster la Conferința Internațională de Herpetologie organizat la Kuching, Borneo. Am contribuit la identificarea de zone de protecție strictă atât pe teritoriul cât și în afara ariilor naturale protejate din România, precum și la studiul privind fundamentarea și completarea informațiilor în vederea consolidării rețelei Natura 2000, propunând noi situri Natura 2000 și pentru aceste două grupuri.

Am continuat activitățile din centrul de reabilitare, eliberând indivizi din mai multe specii de țestoase indigene, la fel ca în anul precedent. În cadrul proiectului nostru privind țestoasele exotice ([Trachemys Adoption](#)), sensibilizăm în continuare publicul cu privire la problema țestoaselor eliberate, facilitând adopția țestoaselor nedorite.

VIPERA DE FÂNEAȚĂ ÎN TRANSILVANIA

Programul are ca scop monitorizarea pe termen lung a populațiilor de vipere de fâneață (*Vipera ursinii rakosiensis*) și a habitatelor sale în Transilvania. Momentan, programul se derulează în mare parte pe bază de voluntariat. Activitatea primară este monitorizarea abundenței reptilelor, și anume detectarea și urmărirea schimbărilor densității medii a populațiilor de vipere.

În 2024, am continuat programul de monitorizare doar în 3 habitate din cele 5 propuse, cauza fiind lipsa voluntarilor. În 5 localități am început în paralel și inventarierea botanică a habitatelor subspeciei. Am organizat în primăvara acestui an și un teren pentru partenerii de proiect LIFE al viperei de fâneață din Ungaria. În toamna anului 2024 am acordat o atenție deosebită și populațiilor din Delta Dunării, vizitând majoritatea habitatelor din deltă.

În 2024 am participat tot în cadrul proiectului LIFE al viperei de fâneață din Ungaria la realizarea planului de conservare [Species conservation planning for the Hungarian Meadow Viper (*Vipera ursinii rakosiensis*)] și la analiza viabilității populațiilor subspeciei în întreaga distribuție a sa [Hungarian Meadow Viper (*Vipera ursinii rakosiensis*) population viability analysis].

BAZE DE DATE OPEN NATURE MAPS

Citizen science - știința comunitară, adică implicarea cetățenilor în știință, este o metodă inovatoare prin care pasionații, atât amatori, cât și profesioniști, contribuie direct la colectarea și analiza datelor științifice. În domeniul nostru, aceste inițiative sprijină monitorizarea biodiversității, a schimbărilor climatice și a altor aspecte de mediu, oferind cercetătorilor acces la informații valoroase care, altfel, ar fi dificil de obținut.

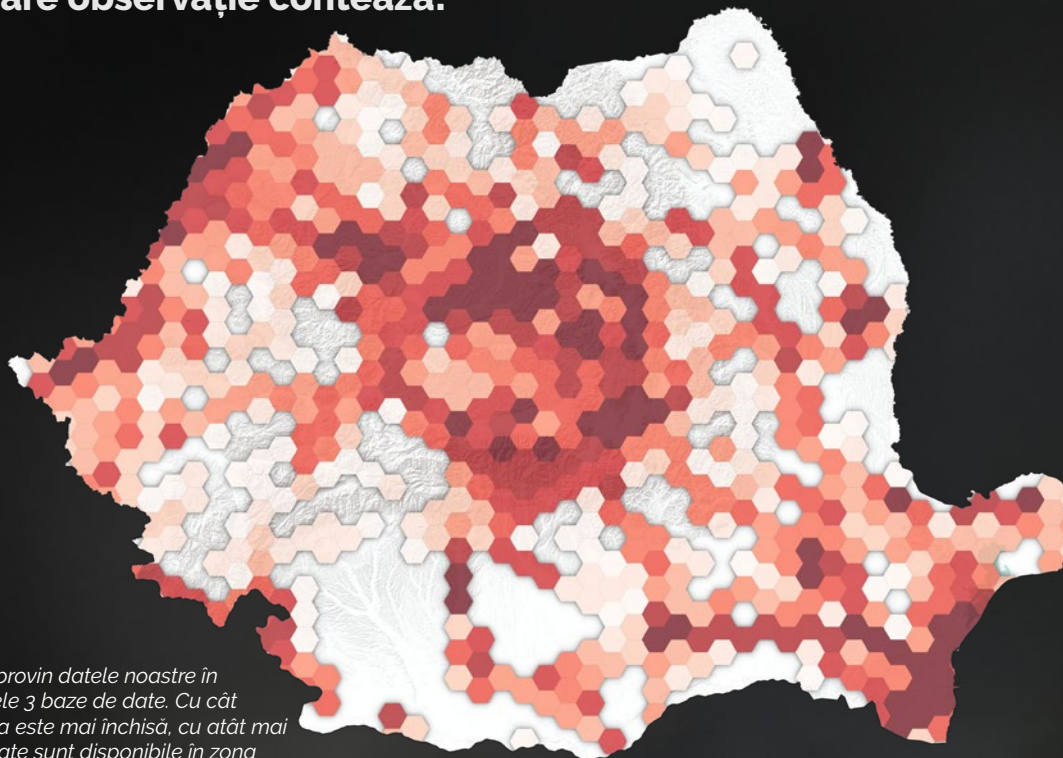
Un element esențial îl reprezintă colectarea și publicarea acestor informații în baze de date cu sursă deschisă, open source, cum ar fi OpenNatureMaps, asigurând acces liber pentru cercetători, organizații, factori de decizie și comunități locale. Aceste baze de date favorizează colaborarea internațională, cresc transparența științifică și facilitează dezvoltarea unor strategii eficiente de conservare.

Observarea și înregistrarea prezenței diferitelor specii sunt activități esențiale în monitorizarea biodiversității. Prin participarea la programe coordonate de specialiști, voluntarii și amatorii de natură contribuie semnificativ la cercetarea și protejarea speciilor. Datele colectate devin resurse valoroase pentru luarea deciziilor în domeniul conservării și permit intervenții rapide și bine fundamentate pentru protejarea naturii.

Dacă dorești să participi la colectarea datelor, contactează-ne!

Fiecare observație contează!

De aici provin datele noastre în toate cele 3 baze de date. Cu cât culoarea este mai închisă, cu atât mai multe date sunt disponibile în zona respectivă.

OpenBirdMaps

- În acest an, au fost adăugate 231.581 de observații în baza noastră de date despre păsări, colectate de către 388 de utilizatori. Împreună cu acestea, numărul total de observații a ajuns la 2.255.522 de date.

OpenHerpMaps

- În acest an au fost introduse în baza noastră de date privind observarea amfibienilor și reptilelor un număr record de 2.823 de înregistrări, de la peste 126 de observatori. Astfel, am ajuns la un reper important de notat: am depășit 54.111 de observații!

OpenMammalMaps

- Datorită celor 142 de observatori, baza de date a fost extinsă cu 3.277 de date, ajungând la un total de 42.846.

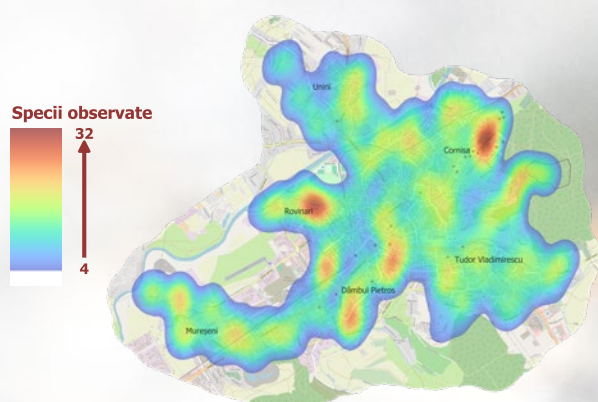
ATLASUL PĂSĂRILOR URBANE

În 2023, am inițiat două proiecte locale de inventariere a speciilor de păsări din Târgu Mureș, respectiv Odorheiu Secuiesc. Scopul final al acestor programe este realizarea unor atlase urbane, destinate publicului interesat. Deși, astfel de proiecte sunt răspândite în Europa și în multe alte țări, în România inițiativa este încă nouă. Până în prezent, singurul oraș din țară care deține un atlas urban complet al păsărilor este Cluj-Napoca.

au fost identificate 34 de specii care cuibăresc cu siguranță, iar alte 20 de specii sunt considerate potențial cuibăritoare.

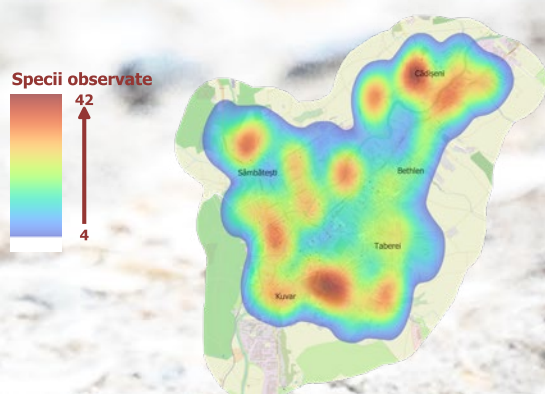
Dacă ți se pare interesant acest program, te așteptăm printre observatori. Pot participa persoane, care cunosc speciile de păsări, dar orice observație, chiar dacă este ocazională este binevenită.

Contactează-ne!

Abundența speciilor din Târgu Mureș, rezultate preliminare

Pe baza datelor colectate de voluntari și completate cu informațiile încărcate în baza de date OpenBirdMaps, s-a confirmat prezența a 35 de specii de păsări cuibăritoare în reședința județului Mureș, alături de alte 29 de specii care probabil cuibăresc în Târgu Mureș. În Odorheiu Secuiesc,

Abundența speciilor din Odorheiu Secuiesc, rezultate preliminare

ATLASUL MAMIFERELOR DIN EUROPA, EDIȚIA 2

Se apropie rapid de final proiectul Atlasul Mamiferelor Europene (EMMA2). Anul 2024 a marcat finalizarea colectării datelor și realizarea hărților de distribuție pentru peste 245 de specii de mamifere europene, precum și redactarea capitolelor dedicate fiecărei specii.

În plus, coordonatorii naționali – inclusiv noi – au contribuit cu capitole speciale despre procesul de colectare a datelor din țările lor, iar secțiunile introductive au fost deja finalizate. De asemenea, editorii au adunat fotografii de înaltă calitate pentru majoritatea speciilor, care vor ilustra atlasul. Lansarea acestuia este așteptată în 2025.

Foto: Péter Ivente

APLICAȚIA PENTRU DETERMINAREA PĂSĂRILOR DIN ROMÂNIA

17.400

persoane au descărcat
aplicația gratuită

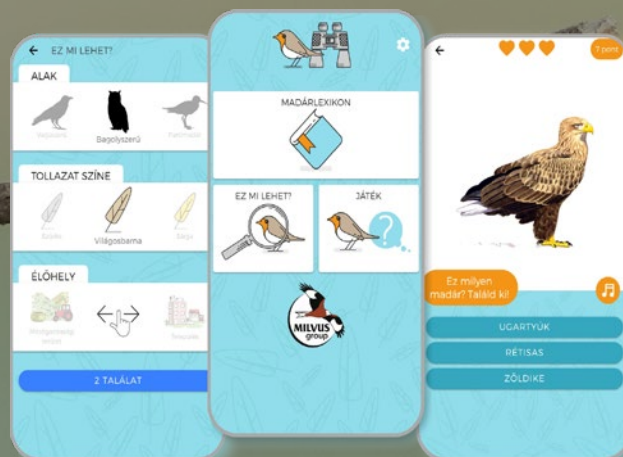
App Store

Google Play

Și tu o poți face din Google PlayStore sau din AppleStore.

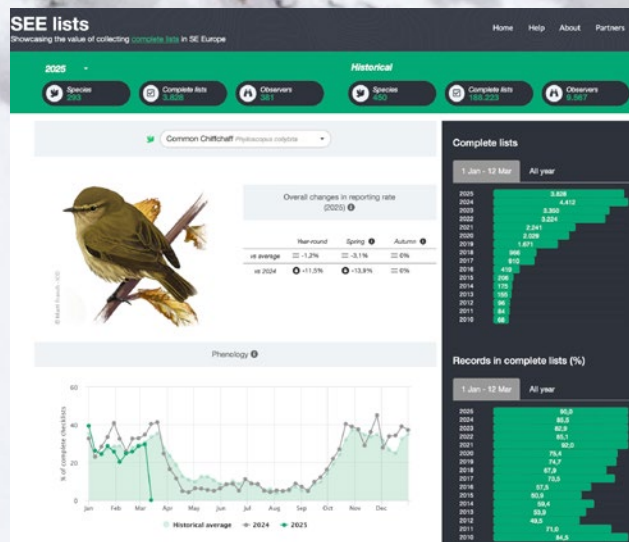

EUROBIRDPORTAL

Proiectul LIFE EBP Reinforcement a fost lansat în 2023, în parteneriat cu mai multe țări europene. Scopul principal este extinderea acoperirii geografice și îmbunătățirea calității datelor de monitorizare a păsărilor, în special în țările din estul și sud-estul Europei. În plus, își propune să dezvolte în continuare două produse demonstrative (BirdFluRadar și EBBA2 Live Farmland), care pot contribui la realizarea obiectivelor formulate în Strategia UE pentru Biodiversitate.

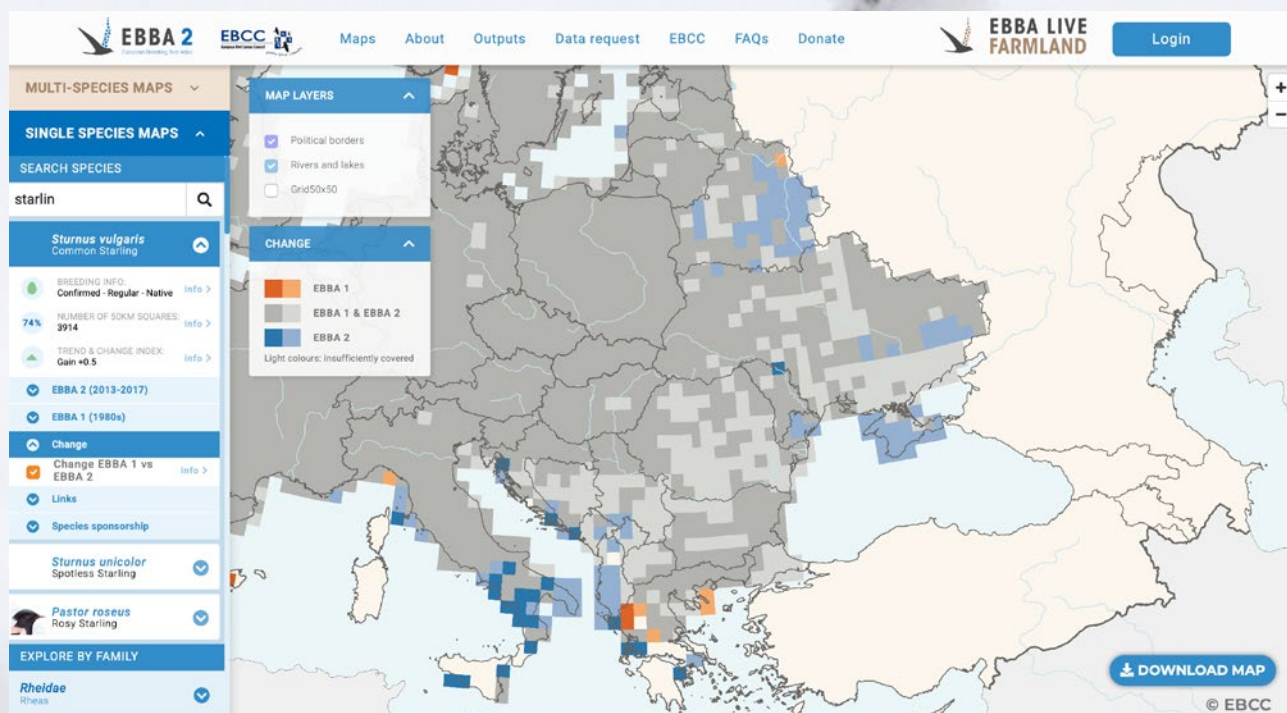
În al doilea an al proiectului:

- în baza de date [EuroBirdPortal](#), în locul datelor transmise până acum pentru 137 de specii de păsări migratoare, de acum înainte vom sincroniza săptămânal datele pentru toate speciile de păsări observate, înregistrate de observatorii locali cu ajutorul platformei [OpenBirdMaps](#);
- am pregătit campania regională de colectare a datelor, care va începe la începutul anului 2025, având ca scop creșterea numărului de observații complete în țările din sud-estul Europei. A fost

Prezența **pitulicii mici** (*Phylloscopus collybita*) pe baza observațiilor complete poate fi urmărită pe site-ul **SEE List**.

lansată și o [pagina web dedicată](#), unde grafice și statistici actualizate oferă o imagine clară asupra situației speciilor migratoare și sedentare, pe baza listelor complete de observații.

Pe pagina **EBBA2 Live Farmland**, putem vizualiza distribuția, abundența și dinamica populațiilor speciilor de păsări asociate terenurilor agricole (în acest caz, graurul).

LEGISLAȚIE DE MEDIU ȘI WATCHDOG

Grupul Milvus este cunoscut publicului mai ales datorită activităților de protecția păsărilor și a altor animale, activități realizate preponderent în teren. Acest lucru este adevărat, dar o parte foarte importantă a activității noastre constă și în influențarea legilor cu impact asupra naturii. Este foarte important să intervenim într-un mod bine direcționat atunci când este vorba de salvarea unor specii rare, pe cale de dispariție - programul nostru de conservare a șoimilor dunăreni este un bun exemplu. Dar, trebuie să ne dăm seama că, de exemplu, o lege sau o schemă de subvenție agricolă bună sau chiar rea, poate avea un impact foarte puternic asupra situației tuturor pajiștilor, terenurilor arabile din România și implicit asupra speciilor care se regăsesc în aceste habitate. Nu este vorba de o suprafață mică, deoarece peste 60% din teritoriul României se află sub un anumit tip de folosință agricolă. Din păcate, majoritatea deciziilor politice din ultimele decenii care au afectat agricultura nu au fost prietenoase cu natura, astfel încât nu este o simplă coincidență faptul că, populațiile speciilor de păsări care sunt legate în vreun fel de agricultură, fie cuibăresc, fie se hrănesc aici, sunt în declin.

De aceea, credem că influențarea deciziilor politice care schimbă semnificativ starea naturii, în ciuda faptului că e o activitate mai puțin populară, este o sarcină extrem de importantă pentru conservarea naturii.

- Pentru al treilea an consecutiv, Legea Restaurării Naturii a fost cea mai importantă parte a capitolului juridic din raportul nostru anual și pe bună dreptate: este cea mai semnificativă lege a conservării naturii din UE din ultimii 30 de ani. Anul acesta, am putut face puțin pentru a sprijini adoptarea legislației, stând în mare parte „pe margine” și sperând că, după o luptă atât de lungă, nu va eșua și va trece de ultimul obstacol, adică aprobarea Consiliului Mediu al UE. După un proces extrem de palpitant și plin de evenimente, Consiliul a aprobat-o pe 17 iulie, astfel intrând în vigoare Regulamentul privind restaurarea naturii.
- Adoptarea pe scară largă a energiei verzi (în principal energia solară și eoliană) este esențială pentru a opri criza climatică care amenință omenirea. În același timp, nu trebuie să uităm că natura, care este fundamentul existenței noastre, se află și ea într-o criză severă și este esențial ca eforturile noastre de a rezolva criza climatică să nu pună în pericol natura. Prin urmare, am încercat

să influențăm expansiunea investițiilor în energie verde prin toate mijloacele disponibile - prin participarea la întâlniri, oferirea de consultanță și chiar depunerea de plângeri - pentru a minimiza daunele aduse naturii.

- La nivel european, se desfășoară desemnarea așa-numitelor Zone Strict Protejate, care, conform obiectivelor UE, ar trebui să acopere 10% din suprafața terestră și maritimă a continentului. Am pregătit un pachet de propuneri care include zonele care ar trebui încadrate în această categorie de protecție, în regiunile pe care le cunoaștem mai bine.
- Am rămas activi în protejarea zonelor protejate și a speciilor pe cale de dispariție. Cu ajutorul membrilor, voluntarilor și angajaților noștri, am primit informații despre numeroase cazuri de distrugere a naturii și le-am raportat autorităților competente.

Ca urmare, am raportat mai multe incendieri ilegale de pășuni, tăierea arborilor care aveau cuiburi de ciori, transformarea pajiștilor în teren arabil, otrăvirea păsărilor și mamiferelor, precum și capturarea și deținerea ilegală a păsărilor. De exemplu, am reușit să prevenim tăierea unui aliniament de arbori din județul Arad, care servește drept loc de cuibărit pentru mai multe specii periclitate - vânturelul de seară și dumbăreanca. De asemenea, amenda substanțială aplicată autorului unuiu dintre cazurile de otrăvire poate servi drept factor de descurajare pentru alții.

TREI ANI DE IMPLICARE ÎN PROTEJAREA PAJIȘTILOR

După trei ani de activitate, în 2024 am finalizat proiectul „Îmbunătățirea politicilor de agro-mediu prin cercetări participative și incluziune civică” în parteneriat cu Societatea Carpatină Ardeleană – Satu Mare, finanțat prin programul Active Citizens Fund România, susținut de Islanda, Liechtenstein și Norvegia prin Granturile SEE 2014-2021.

Pentru a combate fenomenul dispariției pajiștilor, proiectul a tras un semnal de alarmă și a adus în discursul public importanța acestora în contextul schimbărilor climatice, informând grupurile-țintă despre valoarea acestor habitate. Activitățile noastre s-au concretizat în organizarea unor evenimente de deschidere și încheiere a proiectului, desfășurarea unor activități de informare și conștientizare dedicate studenților și masteranzilor, organizarea unui concurs de creativitate pentru studenți, participarea la evenimente deschise publicului larg cu materiale de promovare ale proiectului, publicarea de postări pe social media despre importanța pajiștilor, dezvoltarea unei [pagini web](#) cu informații actualizate privind diferitele instrumente (GAEC, eco-scheme, plăți de agro-mediu) din cadrul Planului Național Strategic (PNS) și elaborarea unui material educativ despre pajiști.

În România, precum și în alte state din Comunitatea Europeană, există stimulente financiare disponibile fermierilor, dacă respectă niște cerințe specifice, cu rol important în conservarea biodiversității. Acestea se numesc măsuri de agro-mediu. Pentru formularea recomandărilor de îmbunătățire a pachetelor de agro-mediu, am investigat cauzele dispariției pajiștilor printr-un studiu sociologic realizat în rândul fermierilor și utilizatorilor de pajiști. Pentru ca recomandările noastre să aibă o bază științifică, s-a dezvoltat o metodologie de evaluare a biodiversității pe parcelele de pajiști, atât pe cele care sunt eligibile pentru plăți de agro-mediu, cât și pe cele care nu, și s-au solicitat informații de interes public de la autorități. Am analizat minuțios PNS-ul și planurile altor cinci țări membre ale UE și ne-am impli-

cat activ în consultările organizate de MADR, atât pe intervențiile de mediu și climă, cât și la dezbaterile privind noul PNS. De asemenea, am organizat întâlniri cu fermieri din diferite zone ale țării care au acces la plăți compensatorii prin diverse pachete de agro-mediu. Pe baza tuturor informațiilor obținute, am înaintat MADR numeroase recomandări de îmbunătățire.

Totodată, partenerul de proiect a documentat cazuri de distrugere a pajiștilor din situri Natura 2000, a exercitat presiune asupra autorităților prin litigii juridice și a înaintat o plângere către Comisia Europeană cu privire la neregulile în gestionarea pajiștilor din România.

CUM NE-AM FĂCUT AUZIȚI

În anul 2024 am reușit să ajungem la mii de persoane doar printr-un apel lansat către iubitorii de natură. Acesta s-a întâmplat în luna martie, când am cerut sprijin în achiziționarea unei camere web, pentru a putea transmite întâmplările dintr-un cuib de barză din localitatea Dumbrăvioara, județul Mureș. Solicitarea noastră a avut un ecou nesperat, ajungând la peste 10.000 de persoane din toată țara, iar suma necesară achiziționării noii aparaturi a fost colectată în doar două săptămâni. Astfel, am reușit să reluăm transmisia și ne-am bucurat, alături de toți cei care ne urmăresc cu multă fidelitate transmisiile din cuib.

Comunicarea eficientă este esențială pentru orice organizație care își propune să aibă un impact real, astfel prin platformele noastre de comunicare ne-am prezentat atât realizările, cât și eșecurile, poveștile de succes ale Centrului de Reabilitare a Animalelor Sălbatiche, problemele din ce în ce mai grave cu care se confruntă natura, inițiativele noastre de educație ecologică, programele de monitorizare a speciilor, etc.

La fel ca în 2023, și în acest an, în fiecare sâmbătă v-am prezentat câte o specie de pasăre, mamifer mic sau reptilă, pentru a vă oferi posibilitatea de a cunoaște aceste animale care ne înconjoară.

În acest an am lucrat intens pe îmbunătățirea conținutului de pe pagina noastră de internet. Astfel, am reînnoit [secțiunea „Educație”](#) pentru ca toți cei interesați de activitățile noastre de educație ecologică să găsească informațiile necesare. Totodată, am actualizat și secțiunea „Programe de monitorizare”, pentru a oferi informații mai clare și mai bine structurate.

Pe lângă comunicarea pe platformele [Facebook](#), [Instagram](#), [LinkedIn](#) respectiv [site-ul nostru](#), am pus accent și pe întâlniri directe, față în față cu publicul larg. Am participat la mai multe evenimente, precum Festivalul Vâltoarea Mureșeană sau Târgul ONG-urilor unde am avut posibilitatea să interacționăm cu un număr mare de persoane.

Colaborarea cu presa a fost la fel de fructuoasă, ca și în anii precedenți. Presa scrisă și audiovizuală a realizat **157 de materiale** în care a amintit despre activitatea noastră.

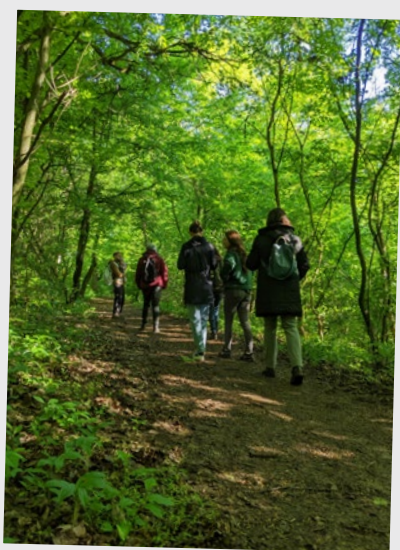
Dacă tragem linia putem concluziona că a fost un an bun, în care am crescut numărul celor care ne urmăresc pe platformele de social media (Facebook, Instagram, LinkedIn) și am dublat numărul accesărilor paginii noastre de internet. Mulțumim tuturor celor care ne urmăresc și sperăm că veți rămâne alături de noi!

Urmăriți-ne pentru a afla mai multe despre activitățile noastre!

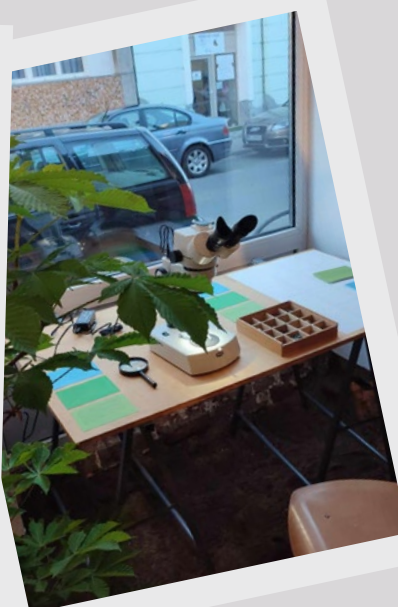
EVENIMENTE PUBLICE

EVENIMENTE DE PROMOVARE A ȘTIINȚEI COMUNITARE

Am întâmpinat primăvara alături de [hypha_etc](#) și [NECC](#) (Nature Education Community Center), cu care am organizat un șir de evenimente menite să promoveze știința comunitară (citizen science), conservarea naturii și biodiversitatea. În luna aprilie ne-am petrecut sâmbetele alături de iubitorii de natură, care au ales să participe la Plimbările tematice cu sunet de

pasăre. A fost o ocazie pentru cei interesați să cunoască speciile de păsări care trăiesc în mediul lor și să aprecieze diversitatea faunei locale. Tot în cadrul aceleiași colaborări a avut loc și expoziția „Știință comunitară și biodiversitate”, unde cei prezenți au aflat despre aportul pe care îl pot avea în monitorizarea păsărilor și dinamica evoluției populațiilor de păsări.

SERIA DE EVENIMENTE DE POPULARIZARE A PĂSĂRILOR

În țara noastră, nu se pune încă suficient accent pe educația practică în domeniul conservării, deși există o nevoie. Activitățile de sensibilizare și educație ecologică sunt esențiale pentru promovarea conservării, a durabilității și a bunăstării atât a oamenilor, cât și a naturii. Recunoscând această necesitate, alături de Betfair Romania Development am pariat pe natură. Compania ne-a sprijinit financiar proiectul "Bet on Nature" grație căruia am organizat 4 evenimente cu publicul larg.

În luna iunie sub privirile curioase ale copiilor și nu numai, am organizat activități de inelare a puilor de barză în județele Mureș, Harghita și Cluj Napoca. Asemenea evenimente deschise se bucură de un interes deosebit, pe de o parte datorită popularității de care se bucură berzele, pe de altă parte fiind o oportunitate rară care le permite participanților să aprecieze frumusețea acestor animale, dar și să înțeleagă importanța protejării lor.

În data de 8 septembrie ne-am întâlnit cu comunitatea pentru o activitate de inelare în aria protejată Natura 2000, Pajiștile de la Liteni – Săvădisla, în apropierea municipiului Cluj-Napoca. Pe lângă păsările care cuibăresc în această zonă, cu ajutorul plaselor amplasate în tufișurile dintre cele două pălcuri de pădure am reușit să prindem și specii migratoare de toamnă.

Am sărbătorit Ziua Mondială a Păsărilor Migratoare cu oameni curioși să cunoască speciile de păsări care își petrec iarna la noi sau, traversează țara noastră în drum spre locurile de cuibărit. A fost o zi de toamnă, cu cer noros, ceață densă, brumă și ploaie, însă iubitorii de păsări care s-au adunat în apropierea municipiului Cluj-Napoca, pe malul lacului Ciurila au fost răsplătiți pentru determinarea lor. Ei au putut privi păsările înotând pe apă și zburând pe aer sub arcul de soare al unui curcubeu.

Mulțumim Betfair Romania Development pentru susținerea acestor activități din care au câștigat atât comunitatea, cât și natura!

 betfair
ROMANIA DEVELOPMENT

TÂRGUL ORGANIZAȚIILOR CIVILE MUREȘENE

Târgul ONG-urilor, ajuns la cea de-a 21-a ediție, a oferit cadrul potrivit pentru a ne întâlni cu oamenii din Târgu Mureș și nu numai. În decursul a numai câteva ore standul nostru a fost vizitat de zeci de persoane din toate categoriile de vârstă și medii sociale. Am avut ocazia să le vorbim despre proiectele și planurile noastre. Trebuie să amintim și succesul fotografiilor selecționate la Milvus Photocontest care au fost expuse lângă standul nostru. Ne-am familiarizat și cu activitățile altor organizații prezente și am petrecut o zi în care chiar ne-am simțit ca parte familia sferei civile, dedicată sprijinirii comunității.

ACTIVITĂȚI PENTRU MICII EXPLORATORI AI NATURII – FESTIVALUL LYNX

Festivalul Lynx din Brașov a oferit cadrul perfect în care ne-am putut arăta recunoștința și aprecierea față de fotografii de natură, care ne aduc mai aproape de locurile frumoase din țară și străinătate. În cadrul aceluiași festival, am organizat și o activitate educativă, un atelier dinamic la care participanții au aflat mai multe lucruri despre diferitele cuiburi de păsări, au identificat specii de păsări și au fost recompensați cu premii.

FESTIVALUL VÂLTOAREA MUREȘEANĂ

Vâltoarea Mureșeană este un festival cu tradiție, foarte popular în rândul copiilor și familiilor, datorită numărului mare de programe și activități dedicate celor mici. În fiecare an ne pregătim intens pentru festival pentru a putea veni cu jocuri și activități interactive, prin care copii și nu numai se pot distra și în același timp pot învăța despre mediul înconjurător. În decursul celor trei

zile standul nostru a fost vizitat de sute de curioși. Împreună am învățat să identificăm păsări, am învățat cu ajutorul jocului de societate Terra Futura, am căutat comori, am aflat cum să ne schimbăm stilul de viață, pentru a scădea impactul negativ asupra naturii, am învățat despre materialele reciclabile.

Sperăm că toți cei care ne-au vizitat au rămas cu amintiri plăcute și au devenit mai eco-conștienți.

ZIUA MONDIALĂ A VOLUNTARULUI

Indiferent dacă vorbim de programele de monitorizare, Tabăra de vară Milvus, Centrul de Reabilitare a Animalelor Sălbătice sau Tabăra de inelare de pe Grindul Chituc, trebuie să amintim aportul voluntarilor în succesul acestor activități. Ei merită aprecierea noastră în fiecare zi a anului, dar în data de 5 decembrie, de Ziua Mondială a Voluntarului am dorit să organizăm o întâlnire cu toți cei care ne-au fost alături în decursul acestui an.

Întrucât avem voluntari în toată țara, am ales trei locații în care i-am așteptat cu diverse programe. În Salonta (județul Bihor) am vizitat Centrul Dropia, după care am pornit în căutarea dropiilor, o specie periclitată, a cărei populație a crescut ca urmare a proiectelor de conservare în care s-a implicat și Grupul Milvus. În Cluj-Napoca (județul Cluj) am făcut, împreună, o plimbare pe malul râului Someș pentru a urmări de aproape speciile care populează această zonă. La Complexul Piscicol din Iernut (județul Mureș), alături de voluntari am avut posibilitatea de a urmări un stol de mii de gărlite mari, care au împânzit cerul deasupra lacului. Nu a lipsit nici masa câmpenească, o încheiere perfectă a acestei zile.

EDUCAȚIE ECOLOGICĂ

Educația ecologică este esențială pentru conservarea naturii, dar joacă un rol important și în dezvoltarea personalității copiilor. Anul 2024 a fost unul extrem de reușit în ceea ce privește activitățile noastre de educație ecologică, deoarece, comparativ cu anul precedent, am reușit să dublăm numărul orelor. Astfel, prin cele **301 activități** organizate, am prezentat frumusețile naturii unui număr de **5.302 de copii**. Deoarece, numeroase instituții de învățământ au programat Săptămâna Verde în luna aprilie, aceasta a fost cea mai aglomerată lună a anului, cu un total de 77 de activități.

De fiecare dată când vremea ne-a permis, am ieșit din sălile de clasă și ne-am desfășurat activitățile în natură. Pe parcursul anului, am organizat mai multe excursii la Sînsimion, Rigmani, Livezeni, Sovata, Voivodeni sau în pădurea de pe Platoul Cornești din Târgu Mureș. În total, 148 de copii au participat la aceste excursii. Deși, activitățile noastre au loc în principal în județul Mureș, am primit invitații și din județe apropiate (jud. Cluj, Brașov, Harghita), dar și din zone mai îndepărtate (jud. Bihor, Constanța).

Ca în fiecare an, și anul acesta am încheiat anul școlar cu Tabăra noastră de cunoaștere a naturii. Am petrecut câteva zile memorabile la Centrul de Educație și Cercetare al Asociației Apáthy István din Senetea (județul Harghita).

ta). Împreună cu cei 20 de copii participanți, am explorat zona: ziua am căutat raci în râul Mureș, iar noaptea am făcut expediții în pădurea de conifer, căutând mamifere mici și bufnițe. Am fost invitați și la tabăra pentru copii din Țara Bârsei, unde timp de o săptămână, 60 de copii pe zi au avut ocazia să descopere procesul de înelare a păsărilor.

Ne-am bucurat să acceptăm invitații la evenimente cu un public numeros. Am fost prezenți la Festivalul Vâltoarea Mureșeană și la Festivalul Lynx. Prin materialele noastre demonstrative și jocurile interactive despre natură, am reușit să captăm atenția preșcolarilor, dar și cei mai mari au fost curioși să pună întrebări și să împărtășească experiențele lor la standul nostru. În luna iulie, am avut ocazia să ne întâlnim cu cadrele didactice în cadrul atelierelor organizate la Academia de Vară Bolyai.

Încercăm mereu să ne dezvoltăm și să îmbunătățim calitatea serviciilor noastre, astfel că în luna noiembrie am participat la Conferința și Expoziția Școlilor de Pădure din Bazinul Carpatic. A fost un eveniment valoros, unde specialiști locali și internaționali au susținut prezentări despre educația alternativă centrată pe natură și despre situația școlilor de pădure.

În colaborare cu Finlanda, Slovenia și Italia, participăm la proiectul Erasmus+ CREA+BIRD. Rezultatul acestuia va fi un ghid practic destinat profesorilor, oferindu-le îndrumări despre cum să abordeze tema schimbărilor climatice în rândul copiilor.

Am început anul școlar 2024-2025 cu un [site web](#) modernizat, pentru ca profesorii și toți cei interesați de orele noastre de educație ecologică să poată explora cu ușurință tematicile disponibile și să se înregistreze online.

CENTRUL DE REABILITARE A ANIMALELOR SĂLBATICE

În 2024 Centrul de Reabilitare a Animalelor Sălbaticе și-a sărbătorit majoratul, 18 ani în care, pornind de la o idee de a ajuta animalele sălbaticе am ajuns să tratăm, anual, peste 150 de animale și să oferim consiliere tuturor celor care apelează numărul de urgență.

Cum ne-am obișnuit deja, perioada cea mai încărcată, atât din punct de vedere al numărului de apelanți, cât și a numărului de pacienți, a fost primăvara. În această perioadă a cuibăritului, telefonul a sunat în fiecare zi, în medie de 20 de ori. Ne-au fost semnalate numeroase cazuri de pui căzuți din cuib și am fost nevoiți să căutăm voluntari, care să ne ajute, în îngrijirea acestora.

În acest an 164 de animale au ocupat volierele centrului și este îmbucurător că, mai mult de jumătate dintre pacienți, respectiv 53% au putut fi reabilitați și eliberați. În ceea ce privește speciile care au ajuns în grija noastră lista este condusă de berze albe (32 de exemplare), urmați de cucuvele (24), vânturei roșii (18) și pescăruși cu picioare galbene (16). Printre speciile mai rar întâlnite putem aminti o acvilă de câmp cu o fractură la aripă și o gârliță mare.

Din prisma numărului mare de păsări eliberate într-o singură zi, nu putem să nu vă relatăm despre o zi însoțită de la începutul lunii septembrie, când 10 berze, 9 născute în primăvara acestui an și o barză adultă au fost "externați" din Centrul de Reabilitare a Animalelor Sălbaticе, după ce au fost declarate apte de zbor în libertate. Pe o colină, de unde se deschidea o panoramă superbă asupra localității Miercurea Nirajului (județul Mureș), cele 10 berze s-au ridicat în aer și au survolat zona preț de câteva minute bune. Astfel, berzele au putut să pornească în migrație, către Africa.

CONCURS INTERNAȚIONAL DE FOTOGRAFIE DE NATURĂ MILVUS

O compoziție captivantă, o fotografie de siluetă ilustrând o capră neagră a fost aleasă cea mai reușită lucrare a [Concursului Internațional de Fotografie de Natură Milvus](#), ediția XV, organizat de către Grupul Milvus cu prietenii noștri de la Forona.

Fotografia câștigătoare a Marelui Premiu, intitulată "Silueta" a fost realizată de către Ervin Horesnyik din Slovacia, care a mărturisit, că: *"Este o mare onoare și o mare fericire pentru mine și o bucurie deosebită că fotografia mea din lumea muntelui, care îmi este atât de dragă, a primit acest premiu."*

Ceremonia de decernare a premiilor a avut loc în data de 8 iunie 2024 în cadrul Galei de închidere a Festivalului Lynx din Brașov, unde au fost premiați, pe lângă câștigătorul Marelui Premiu, cele mai bune fotografii din categoriile Natură, Viață Sălbatică, Natura României, și pentru prima dată în istoria concursului categoria Junior.

Grupul Milvus a fost unul dintre organizațiile partenere ale acestui festival și dorim să felicităm echipa de organizare pentru angajamentul și demersurile lor de a promova frumusețea naturii prin intermediul fotografiei și filmului documentar. În cadrul festivalului, au fost difuzate documentare premiate național și internațional, cu mai mulți invitați speciali din țară și din străinătate, expoziții foto și numeroase evenimente pentru cei mari și mici.

Lucrările premiate la Milvus Photocontest au putut fi admirate în Brașov pe „Aleea din fața Primăriei” în cursul lunii iunie, după care la Târgu Mureș, în perioada Festivalului Vâltoarea Mureșeană, apoi începând cu luna septembrie în Grădina Zoologică din Tg.Mureș. Felicitări tuturor participanților și câștigătorilor acestui concurs de fotografie. Sperăm că imaginile lor vor atinge inimile cât mai multor persoane și vor inspira noile generații.

PUBLICAȚII ȘTIINȚIFICE

Capitole în cărți științifice

Kovács, I., Hegyeli, Zs., Kis, R. B., Komáromi, I. S., Macaveiu, L. 2024. The Golden Eagle in Romania. Pages 449–468 in *The Golden Eagle Around the World* (Jesús Bautista and David H. Ellis, editors). Hancock House Publishers, Blaine, WA, USA and Surrey, BC, Canada. https://www.hancockhouse.com/products/the-golden-eagle-around-the-world?srltid=AfmBOop1940WByuogq-jYgMZddPGumzXH4YdiRjIL_whakqgCdliFJuGw

Articole științifice indexate WOS

Domokos, Cs., Collet, S., Nowak, C., Jánoska, F., Cristescu, B. 2024. Brown bear occurrence along a proposed high-way route in Romania's Carpathian Mountains. In: Papp C-R, Seiler A, Bhardwaj M, François D, Dostál I (Eds) *Connecting people, connecting landscapes*. *Nature Conservation* 57: 41–67. <https://doi.org/10.3897/natureconservation.57.107283>

Horváth, G., Sos, T., Bóné, G., Lőrincz, Cs. E., Pap, P. L., Herczeg, G. 2024. Integrating behavioural thermoregulatory strategy into the animal personality framework using the common lizard, *Zootoca vivipara* as a model. *Sci Rep* 14, 14200 (2024). <https://doi.org/10.1038/s41598-024-64305-z>

Mizsei, E., Radovics, D., Rák, G., Budai, M., Bancsik, B., Szabolcs, M., Sos, T., Lengyel, Sz. 2024. Alpine viper in changing climate: thermal ecology and prospects of a cold-adapted reptile in the warming Mediterranean. *Sci Rep* 14, 18988 (2024). <https://doi.org/10.1038/s41598-024-69378-4>

Németh, A., Mizsei, E., Laczkó, L., Czabán, D., Hegyeli, Zs., Lengyel, Sz., Csorba, G., Sramkó, G. 2024. Evolutionary history and systematics of European blind mole rats (Rodentia: Spalacidae: Nannospalax): Multilocus phylogeny and species delimitation in a puzzling group. Volume 190, 2024, 107958, ISSN 1055-7903, <https://doi.org/10.1016/j.ympev.2023.107958>

Alte publicații și rapoarte științifice

Ćosić, N., Čirović, D., Fülöp, T., Gedeon, C., Hapl, E., Hoffmann, I.E., Kepel, A., Koshev, Y., Matějů, J., Nikolić Lugonja, T., Rammou, L.-D., Rusin, M., Váczi, O., Hegyeli, Zs. 2024. *Spermophilus citellus*. The IUCN Red List of Threatened Species 2024: e.T20472A221789466. <https://www.iucnredlist.org/species/20472/221789466>

Kiss, O., Wong, J. B., Tokody, B., Daróczy, Sz. J., Barbos, L., Kelemen, A. 2024. Space and habitat use of a trans-equatorial loop migrant bird along the Afro-Palearctic flyway. Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=4973654> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.4973654>

Rezumate de conferințe

Domokos, Cs., Collet, S., Nowak, C., Jánoska, F., Cristescu, B. 2024. Brown bear occurrence along a proposed high-way route in Romania's Carpathian Mountains. Abstracts of the 28th IBA Conference – Co-existing with Bears on Dynamic Landscapes, Edmonton, Alberta, Canada, September 2024, p. 43. <https://conference.bearbiology.org/wp-content/uploads/2024/04/20240413-IBA-Edmonton-Canada-Conference-Accepted-Abstracts.pdf>

Fülöp, T., Sugár, Sz., Kiss, Cs., Bóné, G. 2024. Assessment of the impact of natural and anthropogenic predators on ungulates in the Iron Gates Natural Park (Romania). *Zoologycon 2024*, Book of Abstracts, 6–9 November 2024, Bucharest, Romania. <https://travaux.pensoft.net/article/140643>

Gara, P., Marton, A. 2024. A kis légykapó (*Ficedula parva*) vonulásának vizsgálatá egy fekete-tengeri gyűrűzőállomáson. 24. Kolozsvári Biológus Napok kivonatfüzete, Kolozsvár, 2024. április 19–20. https://biogeo.ubbcluj.ro/wp-content/uploads/2024/04/KBN24_Abstracts.pdf

Hertel, A. G., Parres, A., Frank, S. C., Renaud, J., Selva, N., Zedrosser, A., Balkenhol, N., Maiorano, L., Fedorca, A., Dutta, T., Bogdanović, N., Chiriac, S., Čirović, D., Ciucci, P., Domokos, Cs., Fedorca, M., Filacorda, S., Groff, C., Hernando, M. G., Huber, D., Ionescu, G., Jerina, K., Karamanlidis, A. A., Kindberg, J., Kojala, I., Mertzanis, Y., Palazon, S., Pop, M. I., Psaralexi, M., Quenette, P. Y., Sergiel, A., Skuban, M., Zlatanova, D., Zwijsacz-Kozica, T., De Barba, M. 2024. Space use of brown bears across Europe's human dominated landscape: Insights from a multi-population study. Abstracts of the 28th IBA Conference – Co-existing with Bears on Dynamic Landscapes, Edmonton, Alberta, Canada, September 2024, p. 58. <https://conference.bearbiology.org/wp-content/uploads/2024/04/20240413-IBA-Edmonton-Canada-Conference-Accepted-Abstracts.pdf>

Imecs, I., Müller, T., Nagy, A.-A., Máthé, I. 2024. A vízfolyások fizikai-kémiai paramétereinek monitoringja a botos köllönte (*Cottus gobio*) aktuális és vissztelepítésére szánt élőhelyén (Békás-szoros-Nagyhagymás Nemzeti Park, Románia). 24. Kolozsvári Biológus Napok kivonatfüzete, Kolozsvár, 2024. április 19–20. https://biogeo.ubbcluj.ro/wp-content/uploads/2024/04/KBN24_Abstracts.pdf

Kovács, Zs., Papp, E., Péntes, J., Benkő, Z., Osváth, G. 2024. The revision of the ornithological collection of the Zoological Museum of Babeș-Bolyai University, Cluj-Na-

poca, Romania. Zoologycon 2024, Book of Abstracts, 6-9 November 2024, Bucharest, Romania. <https://travaux.pensoft.net/article/140643>

Lakatos, T., Juhász, B., Kovács, I., László, Z., **Papp, E.**, Purger, J. J., Seress, G., Tóthmérész, B., Urák, I., Batáry, P. 2024. How much are Eastern European city parks buffered against urbanization? Abstracts of the 7th European Congress of Conservation Biology, 17-21 June 2024, Bologna, Italy. p. 82. <https://eccb2024.eu/wp-content/uploads/2024/12/BOOK-OF-ABSTRACTS-ECCB-2024-3.pdf>

Mizsei, E., Radovics, D., Rák, G., Budai, M., Bancsik, B., Szabolcs, M., **Sos, T.**, Lengyel, Sz. 2024. Alpine viper in changing climate: thermal ecology and prospects of a cold-adapted reptile in the warming mediterranean. Book of Abstracts, 10th World Congress of Herpetology, Kuching, Sarawak, Borneo, Malaysia, 5-9 August 2024, 620-621. <https://2024wch10.com/docs/WCH10%20E-Abstract%20Book.pdf>

Mizsei, E., Radovics, D., **Sos, T.**, Mebert, K., Üveges, B., Budai, M., Rák, G., Szabolcs, M., Lengyel, Sz. 2024. Restriction times on the rise: mechanistic modelling of activity time of grassland vipers (*Vipera* Spp.) in the face of climate change. Book of Abstracts, 10th World Congress of Herpetology, Kuching, Sarawak, Borneo, Malaysia, 5-9 August 2024, 727-728. <https://2024wch10.com/docs/WCH10%20E-Abstract%20Book.pdf>

Nagy, A. A., Erős, N., Imecs, I., **Bóné, G.**, Fülöp, A., Pap, P. L. 2024. Distribution and diversity of fishes and lampreys in Transylvanian river systems. Zoologycon 2024, Book of Abstracts, 6-9 November 2024, Bucharest, Romania. <https://travaux.pensoft.net/article/140643>

Nagy, A. A., Falka, I., Togor, A., Mărginean, M., Drimbea, M., Moraru, M. F., Pacioglu, O., Crăciun, N., Stan, O., Dăscălescu, A., Găvan, A. 2024. Mi a helyzet Európa egyik legveszélyeztetettebb halfajával? A különösüger (Romanichthys valsanicola) megmentését célzó tevékenységek dióhéjban. 24. Kolozsvári Biológus Napok kivonatfüzete, Kolozsvár, 2024. április 19-20. https://biogeo.ubbcluj.ro/wp-content/uploads/2024/04/KBN24_Abstracts.pdf

Németh, A., Mizsei, E., Laczkó, L., Czabán, D., **Hegyesi, Zs.**, Lengyel, Sz., Csorba, G., Sramkó, G. 2024. Unlocking Europe's hidden species diversity: a molecular phylogenetic study of the European lesser blind mole rats and its conservation consequences. Abstracts of the 7th European Congress of Conservation Biology, 17-21 June 2024, Bologna, Italy. pp. 168-169. <https://eccb2024.eu/wp-content/uploads/2024/12/BOOK-OF-ABSTRACTS-ECCB-2024-3.pdf>

Toth-Pál, H., Kovács, Zs., **Papp, E.**, Zsoldos, M., Péntes, J., Osváth, G. 2024. A BBTE Állattani Múzeumának tojásgyűjteménye. 24. Kolozsvári Biológus Napok kivonatfüzete,

Kolozsvár, 2024. április 19-20. https://biogeo.ubbcluj.ro/wp-content/uploads/2024/04/KBN24_Abstracts.pdf

Rák, G., Budai, M., Wenner, B., Mór, A., Bancsik, B., Kovács, G., Szabolcs, M., Radovics, D., **Sos, T.**, Mizsei, E. 2024. The microhabitat choice of the Hungarian Meadow Viper (*Vipera ursinii rakosiensis*) in Kiskunság: a preference towards microhabitat transitions. Book of Abstracts, 10th World Congress of Herpetology, Kuching, Sarawak, Borneo, Malaysia, 5-9 August 2024, 145-146. <https://2024wch10.com/docs/WCH10%20E-Abstract%20Book.pdf>

Sos, T., Radovics, D., Mebert, K., Üveges, B., Budai, M., Rák, G., Szabolcs, M., Lengyel, Sz., Horváth, G., Mizsei, E. 2024. Coping through diversity: quantifying variation in behavioural thermal tolerance of grassland vipers (*Vipera* Spp.) on individual and population level. Book of Abstracts, 10th World Congress of Herpetology, Kuching, Sarawak, Borneo, Malaysia, 5-9 August 2024, 721-722. <https://2024wch10.com/docs/WCH10%20E-Abstract%20Book.pdf>

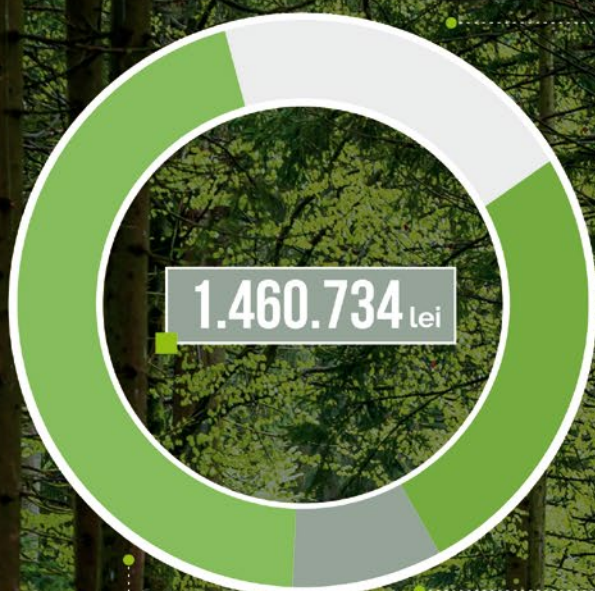
Sos, T., Szabolcs, M., Mór, A., Mizsei, E. 2024. Conservation status and future of *Vipera ursinii rakosiensis* in Romania. Book of Abstracts, 10th World Congress of Herpetology, Kuching, Sarawak, Borneo, Malaysia, 5-9 August 2024, 749-750. <https://2024wch10.com/docs/WCH10%20E-Abstract%20Book.pdf>

Szabolcs, M., Mizsei, E., Wenner, B., Bancsik, B., Cogl-niceanu, D., Iosif, R., Strachinis, I., Tzoras, E., **Sos, T.**, Speybroeck, J., Ilgaz, Ç., Burić, I., Malkó, T., Vörös, J., Šunje, E., Zimić, A., Čurić, A., Popgeorgiev, G., Kornilev, Y., Jablonski, D., Lengyel, Sz. 2024. Species and lineage richness of amphibians and reptiles of the Balkan Peninsula in light of current and past environmental factors. Book of Abstracts, 10th World Congress of Herpetology, Kuching, Sarawak, Borneo, Malaysia, 5-9 August 2024, 618-619. <https://2024wch10.com/docs/WCH10%20E-Abstract%20Book.pdf>

Szabolcs, M., Mizsei, E., Wenner, B., Cogl-niceanu, D., Ruben, I., Strachinis, I., Tzoras, E., **Sos, T.**, Speybroeck, J., Ilgaz, Ç., Burić, I., Malkócs, T., Tamás, Vörös, J., Šunje, E., Zimić, A., Čurić, A., Popgeorgiev, G., Kornilev, Y., Jablonski, D., Lengyel, Sz. 2024. A Balkán-félsziget kétéltű- és hüllőfaunájának faji és genetikai változatossága a domborzat, a klíma és a múltbéli klímaváltozások fényében. 24. Kolozsvári Biológus Napok kivonatfüzete, Kolozsvár, 2024. április 19-20. https://biogeo.ubbcluj.ro/wp-content/uploads/2024/04/KBN24_Abstracts.pdf

Vizauer, T.-Cs., Molnár, Á., Portik-Szabó, R., **Kastal, Á.**, Rákosy, L. 2024. A narancslepke (*Colias myrmidone*) jelenlegi elterjedése és természetvédelmi helyzete Hargita megyében (Románia). 24. Kolozsvári Biológus Napok kivonatfüzete, Kolozsvár, 2024. április 19-20. https://biogeo.ubbcluj.ro/wp-content/uploads/2024/04/KBN24_Abstracts.pdf

■ De unde provin fondurile noastre

21.56%

Proiecte naționale și internaționale

314.983 lei

23.31%

Sponsorizări și contribuții individuale

340.435 lei

7.71%

Altele (dobândă bancară, taxă înscriere concurs foto)

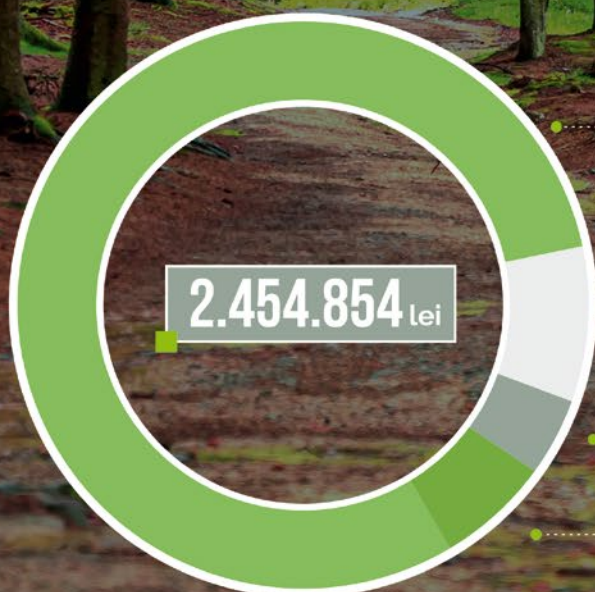
112.664 lei

47.42%

Prestări servicii

692.652 lei

■ Cum am folosit fondurile noastre

81.85%

Cea mai semnificativă parte a costurilor asociației noastre este cheltuită pentru activități de conservare a naturii

2.009.264 lei

9.56%

Cheltuieli administrative (personal contabilitate, taxe bancare, întreținere server)

234.726 lei

3.72%

Cheltuielile de comunicare și de branding sunt esențiale pentru buna și eficienta desfășurare a activităților noastre

91.200 lei

4.87%

Chirie de birou, utilități, echipament de birou

119.664 lei

VOCEA CELOR CARE NE SUSȚIN - APRECIERI DIN PARTEA COMUNITĂȚII

Andrei Ovidiu P.: "Iubind NATURA, ne iubim CASA. O Asociație dedicată ocrotirii naturii este întotdeauna o asociere a oamenilor buni, frumoși, înțelepți și responsabili."

Bianca S.: "Sunt niște oameni cu suflet bun! Respect pentru tot ceea ce faceți!"

Roxana F.: "Îți recomand pentru că le sunt recunoscătoare! Pe lângă promptitudine (chiar dacă era duminică, mi-au sărit în ajutor) dau dovadă de implicare totală, cu multă dragoste față de minunatele necuvântătoare!"

Ramona H.: "Asociația Milvus se ocupă de păsări cu profesionalism și cu mult suflet! Azi au preluat de la mine un pui de vânturel roșu și, știind că locuiesc în Brașov, au trimis fotografii și au sunat să ofere detalii despre starea lui și condițiile în care va fi ținut până la reabilitare! Recomand oricui să se adreseze acestei asociații și, dacă se poate, să o finanțeze! Toată stima pentru Milvus Group."

Vasile O.: "Bravo! Felicitări oameni minunați, cu suflet!"

Alex B.: "Felicitări tuturor celor care au contribuit la realizarea obiectivelor! Și multe proiecte reușite în continuare!"

Valeria G.: "Stimă și respect pentru oameni ca Dumneavoastră."

Cornelia D.: "Mii de mulțumiri pentru informații, implicare, imposibilă fără dragostea pentru animăluțe (generic numite)."

Costin I.: "Felicitări pentru toată dăruirea!"

Luminița I.: "Felicitări!!!!Mă bucur că existați și reînvie speranța ca bunătatea și grija pentru natură nu au dispărut!!!!"

Margareta D.: "Și eu, un om simplu, vă mulțumesc!"

Camelia Monica C.: "Respect și felicitări pentru activitatea Dvs.!"

Luminita I.: "Sunteți niște oameni minunați!!!!Ce bucurie mare ne-ați făcut!!!!Am văzut câte eforturi ați depus, ca noi să le putem urmări din nou pe dragile noastre berze din Dumbrăvioara. Vă dorim mult succes în continuare și vă vom susține mereu în tot ce faceți!!!!"

Maria C.: "Mulțumim frumos și tot respectul pentru activitatea și interesul Dumneavoastră pentru frumoasele vietăți!"

Celina A.: "Sunt pedagog și voiam să vă spun că urmărim cu mare interes cuibul de berze de pe cameră. Copiii sunt super încântați și ne începem ziua privind-le cu emoție. Le vorbesc des despre natura și mă bucură când văd că sunt interesați. Mulțumim!"

Dana S.: "Sunteți fantastici ! În lumea asta dură, faceți minuni ! Felicitări, respect și admirație pentru tot ce faceți!"

Maria C.: "Felicitări! Sunteți minunați. Câtă grijă purtați păsărelelor. Vă doresc sănătate și multe realizări frumoase!"

Briela: "Mulțumim pentru tot, Milvus!! Uimitori am fost cu toții, noi că am donat și, mai ales, dumneavoastră prin implicarea și prin dragostea pe care o arătați necuvântătoarelor. Domnul să vă ocrotească!"

Brigita: "MII DE MULȚUMIRI!!!!... Pentru MILVUS și pentru toți aceia care au făcut imposibilul posibil, într-un timp atât de scurt, pentru ca NOI, să ne putem bucura în continuare de viața trăită în cuib de către familia de berze. Vă suntem recunoscători."

Alistar T.: "Mulțumiri întregului colectiv MILVUS pentru toată truda depusă în realizarea acestor splendide transmisiuni în direct (n.r. camera web) și efortul de ocrotire a berzelor."

Partenerii noștri care asigură reduceri pentru membrii susținători ai Grupului Milvus:

Asociația Grupul Milvus

Adresa:

B-dul 1 Decembrie 1918, nr. 121, 540445, Tirgu Mureș

Adresa de corespondență:

540600 Tirgu Mureș OP1 CP40

Banca: ING BANK RO12INGB0000999901703336

Tel/Fax: +40 265 264726

E-mail: office@milvus.ro

Web: www.milvus.ro

urmați-ne pe

Milvus Group

Foto: Dan Dinu